

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik XVI.

V Ljubljani, junija 1899.

6. zvezek.

Druga nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXV.

Nek človek je napravil veliko večerjo
in jih je veliko povabil. Luk. 14, 16.

Vsi Gospodovi prazniki v cerkvenem letu so postavljeni v ta namen, da obhajamo spomin kake posebne skrivnosti naše svete vere. A svečanostni praznik, ki smo ga obhajali pretekli četrtek, je postavljen še v poseben spomin, tako da bi ga smeli imenovati praznik Kristusovega spomina, saj se v njem spominjamo tiste skrivnosti, o kateri je Jezus sam rekel: *To delajte v moj spomin*, ali kakor sv. apostol Pavel še natančneje izraža Jezusovo željo: *Kolikorkrat boste to delali, delajte v moj spomin!* Torej je vse kaj drugega, ako praznujemo kako skrivnost iz Kristusovega življenja, kakor pa iz življenja Marijinega ali drugih svetnikov: vse kaj drugega je, ako premišljujemo življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, kakor pa če govorimo o življenju Marijinem ali o drugih svetnikih. Kadar se spominjamo prečiste Device Marije ali svetnikov, vselej pravimo: »Bili so pred toliko in toliko leti na zemlji;« kadar pa govorimo o Jezusu, sicer tudi pravimo, da je živel pred devetnajst sto leti, a pristaviti moramo, da je še zmiraj med nami, da še zmiraj živi in deli svoje milosti povsod po naših cerkvah, kakor pred devetnajst sto leti po Sveti deželi.

In šele ta misel, predragi, daje našemu premišljevanju pravo življenje, da vemo, da je naš Zveličar še vedno med nami. Čeravno govorimo o prelepah naukih in čudežnih delih iz davne preteklosti, imamo vendar njega, ki jih je govoril in delal, tako blizo, pred

seboj! Močno bo to pospeševalo naše premišljevanje, ako si vselej živo mislimo Jezusa tukaj pričujočega v presv. Rešnjem Telesu. To misel imejmo posebno danes, ko bomo premišljevali dva veličastna čudeža: Jezus ozdravi stotnikovega hlapca in obudi k življenju mladeniča iz Najma.

I. Ko je bil Jezus dovršil svoj govor na gori, je prišel v Kafarnavm. Ondi je bil rimski stotnik, ki je bil Judom zelo naklonjen in jim je bil dal na svoje stroške sezidati shodnico. Imel je za smrt bolnega hlapca, ki mu je bil zelo priljubljen. Ko je slišal o Jezusu, je poslal k njemu judovskih starešin in ga prosil, naj bi prišel in mu ozdravil hlapca. Ko so prišli k Jezusu, so ga nujno prosili in mu rekli: *Vreden je, da mu to storiš, zakaj ljubi naš narod in nam je na svoje stroške sezidal shodnico.* Jezus gré ž njimi. Ko ga pa stotnik zagleda, da se bliža s starešini njegovi hiši, ga prešine velik strah. Hitro pošlje prijateljev, ki so bili bržkone zarad bolnega hlapca pri njem, naproti in mu reče: *Gospod, ne trudi se, nisem vreden, da greš pod mojo streho. Zavoljo tega se tudi sam nisem štel vrednega k tebi priti; ampak reci le besedo in moj hlapec bo ozdravljen. Zakaj, tudi jaz sem človek, pod oblast postavljen in imam vojščake pod seboj, pa rečem temu: Pojdi! — in gré; in drugemu: Pridi! — in pride; in svojemu hlapcu: Stori to! — in stori.*

Postojmo tu nekoliko in premislimo natančneje te lepe besede stotnikove. Stotnik je bil jako imenitna oseba v Kafarnavmu, kakor bi sedaj rekli, general; bil je načelnik rimske posadke v tem mestu. Priznal je sicer prostodušno, da ima še višjo gosposko nad seboj, kateri se mora klanjati, a zavedal se je pa tudi svoje oblasti, ki jo ima do nižje vojaščine. Pri vojakih je »komando« — torej beseda — vse, skoro vsemogočna; pri vojakih je beseda že kakor dejanje. Gorjé vojaku, ki bi si upal nasprotovati železni vojaški postavi! — Zakaj pa je govoril stotnik te besede? Hotel je prav po vojaški, prav s svojega stališča dokazati, zakaj tako brezpogojno zaupa v Jezusovo moč, in da mu ni treba hoditi v hišo k bolnemu hlapcu, marveč da zadostuje že kar tukaj na cesti le beseda iz Jezusovih ust. Stotnik pové le dokaz, zaključek pa zamolči, ker ga lahko vsak ugane. Popolno bi se glasil dokaz tako-le: Jaz sem samo človek, ki imam svoje predstojnike, pa po svoji službi tudi nekaj podložnikov, ki me morajo slušati na prvo besedo ter storiti takoj, kar jim zapovem. Glej, o Gospod, ti si pa poveljnik vseh poveljnikov;

tebi mora biti vse pokorno v nebesih in na zemlji. Kakor imam jaz oblast do vojakov, tako imaš ti oblast nad vsemi boleznimi. Ako rečeš boleznim, ki tako hudo vije mojega hlapca: »Bolezen, pojdi!« pa ga bo takoj zapustila. Ko je Jezus to slišal, se je začudil ter se je ozrl in je rekel množicam, katere so za njim šle: *Resnično vam povem, tolike vere nisem našel v Izraelu. Povem vam pa, da jih bo prišlo mnogo od vzhoda in zahoda in bodo sedeli pri mizi z Abrahamom in Izakom in Jakopom v nebeškem kraljestvu, otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi.* In Jezus reče stotniku: *Pojdi, in kakor si veroval, tako se ti zgodi!* In hlapec je ozdravel tisto uro.

Jezus se je začudil, kako to? Ali je bil mar iznenadjen? Gotovo; pa ne vsled nevednosti, marveč ravno vsled svoje vsevednosti, ki pozna globočino človeškega srca. Za stotnikovo vero se drugi ljudje niso kaj zmenili; vse drugače pa Jezus, ki je spregledal vso njeno lepoto in temeljitost. Tako se čudi in strmi strokovnjak, ko zagleda izvrstno sliko, tisoč drugih pa gré memo, ker ne poznajo njene lepote.

Pomudimo se še nekoliko pri tem poštenjaku, paganskem stotniku. Kako si je pač zaslužil toliko milost? Poglejmo njegove lepe lastnosti. Prvič je bil dobrega srca. Kako ganljiva je njegova skrb za hlapca. Kakor bi bil njegov lastni sin, tako se mu smili, in vse poskuša, da bi mu naklonil pomoč. Tako vedenje do hlapca se mora nam tem lepše zdeti, če pomislimo, v kaki razmeri so bili pri paganih sploh gospodarji in sužnjiki, s katerimi so večkrat ravnali kakor z nemo živino. Drugič je vse hvale vredna njegova bogaboječnost. Sicer so pagani sovražili judovstvo, on pa ima toliko spoštovanje do judovske vere, da jim je celo na lastne stroške sezidal shodnico v Kafarnavmu, bržkone ono, v kateri je Jezus tolikrat učil. Če se je pa že toliko zmenil za izraelsko vero, je gotovo z veliko vnemo opazoval delovanje Jezusovo. Jezusa poznati pa verovati vanj, je pač eno in isto. Po vsem, kar je že videl in slišal, je bil popolnoma prepričan, da je Jezus vse-mogočni čudodelnik, da je pravi Bog. Prečudna je tretjič njegova skromnost in ponižnost. Skoro prvak je v mestu, pa si niti ne upa sam stopiti pred Jezusa; druge pošlje, naj prosijo zanj. Bržkone so odposlani Judje več zahtevali, kakor pa je sam prosil, ter mu rekli, naj gré k njemu na dom, da mu ozdravi hlapca. In ko vidi, da Jezus res že gré k njegovi hiši, prosi v vsej ponižnosti, naj ne prestopi njegovega praga, in sicer zato ne, ker ni

vreden ubog pagan, da bi v svojem stanovanju vsprejel tako veličastnega gosta. In zopet pošlje svoje prijatelje naprej in še-le potlej, kakor menijo razlagalci sv. pisma, mu gré tudi sam naproti.

Nad vse veličastna in res vzorna je pa njegova živa vera, kakor smo že poprej videli. Jezus sam ga je pohvalil in celo izvoljenemu ljudstvu postavil za vzor vernega moža; sv. cerkev pa mu je postavila trajni spominek v tem, da se poslužuje prelepih besedij, ki so prvokrat prišle iz njegovih plemenitih ust, v najsvetejšem trenutju cerkvenega bogoslužja, kadar deli angelski kruh, presveto Rešnje Telo, svojim vernikom.

Temu izredno lepemu dogodku naj pristavim še to, da je ob enem preroški dogodek, nekaka veličastna prilika, ki je za nas vse, ki smo potomci paganov, silno ganljiva in tolažna, saj v tej zgodbi beremo svojo lastno zgodovino, čudežno zgodovino ljubezni in dobrotljivosti božje. Bolni hlapec je podoba paganskega sveta, ki je bil ves bolehen in nadložen — res mrtvouden. Stotnik je zastopnik onih plemenitih mož v paganstvu, ki so z dobro in odkritosrčno voljo vse poskusili, da bi prišli do resnice in zveličanja; priprošnjiki, katere je poslal k Jezusu, so dobra dela, katera so tudi boljši pagani vrlo izvrševali po svoji natorni postavi, po oni natorni postavi, katero je Bog sam zapisal v srce slehernega človeka, in se imenuje *vest*. Ponižnost stotnikova je bil tisti prepotrebni pogoj, s katerim so naši predniki dospievali do zakladov nebeških milostij. Vera stotnikova pa je predpoda one čudovite poslušnosti in radosti, s katero so pagani po raznih deželah, torej tudi naši predniki, vsprejemali misijonarje in njih sveti evangelij. Zgodovina nam sedaj dovolj jasno kaže vsepovsod resničnost Jezusovih besedij: Take vere nisem našel v Izraelu — pri izvoljenem ljudstvu. Izraelsko ljudstvo je sicer posredovalo naše rešenje, a samo je zavrglo Zveličarja; judovski starešine so šli prosit Jezusa za bolnega hlapca. Na podlagi stare zaveze se je ustanovila nova krščanska dōba.

II. Kmalu potem je šel Jezus v mesto, ki se imenuje Najm. Z njim je šlo mnogo učencev in obilo ljudstva. Ko se približa mestnim vratom, glej, nesó mrliča. Bil je edin sin svoje matere, ki je bila vdova. Veliko ljudij iz mesta je bilo ž njo. Ko jo Gospod ugleda, se mu zasmili in ji reče: *Ne jokaj!* In se približa in dotakne nosil, nosilci pa obstojé. Jezus reče: *Mladenič, rečem ti, vstani!* Sedaj mrlič sede in jame govoriti, in ga dá materi. Vse pa je obšla groza in so Boga hvalili, rekoč: *Velik prerok je vstal*

med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo. In razglasila se je ta beseda o njem po vsej Judeji in po vseh krajih na okoli.

To že vsem znano dogodbo sem nalašč povedal prav doslovno po besedah sv. pisma, da vidite, kako preprosto zna sveto pismo pripovedovati najveličastnejše dogodbe, zakaj po pravici štejemo to zgodbo med največje, najslavnejše, kar se jih je zgodilo od začetka sveta. Vso lepoto in veličastnost te dogodbe bomo pa še-le spoznali, ako si vse bolj nadrobno in natančno ogledamo.

Mesto Najm je kakih deset ur proti jugu oddaljeno od mesta Kafarnavma in leži ob vznožju malega Hermona in gore Tabor. (Tam blizo je gora Gilboe, znana iz nesrečne vojske kralja Savla. Tam blizo je tudi Sunam, kjer je Elizej mrtve obujal.) Po tej cesti je prišel Jezus s svojimi učenci in z veliko množico ljudij pred mestna vrata mesta Najm, ki je bilo takrat, kakor sodijo po podrtijah, ki se še tam nahajajo, nekdanj precej veliko mesto. Ta množica je prišla od severja; nje središče je bil Jezus Kristus, ki so ga vsi željno poslušali in veselo spremljali; iz mesta pa je šla druga, tudi mnogoštevilna družba, katere središče pa je bil — mlad mrlič, prezgodaj umrli sin neke, kakor je videti, imenitne vdove. Pri sprevodu so šle najprej jokajoče ženske in žalujoči godci; potlej gré judovska gospa, tiho in milo jokaje, užaljena mati pokojnikova, zapuščena potrta vdova; potlej je na vrsti mrlič, ki ni v zaprti krsti, kakor se pri nas nosijo mrliči na pokopališče, marveč na deski brez pokrova, kakor na postelji, ga nesó štirje moške; sprevod končuje množica prijateljev, sosedov in družega ljudstva. Pogreb je bil že zvečer, ker so se navadno pri judih vršili pogrebi po solnčnem zahodu. Prizor je bil že sam ob sebi veličasten: dvojna obilna množica, zvečerni čas, mila žalost pogrebcev; sedaj pa se še zgodi tako veličasten čudež!

Ker je bila pri Judih navada, da so pogreb srečujoči ljudje se tudi pridružili pogrebem, so bržkone pričakovali, da bo Jezus s svojim spremstvom tudi tako storil. Torej v začetku niso bili tako pozorni. Sedaj pa stopi Zveličar k jokajoči materi in z milo-čutno besedo: *Nikar ne jokaj!* jo potolaži, zakaj njegova tolažba ni bila samo v besedi, marveč besedi je sledilo takoj tudi čudežno dejanje. Jezus se dotakne nosil v znamenje, da naj nosilci postojé, kar so tudi takoj razumeli in storili. Sedaj si pa mislite, kakšen prizor je moral to biti, ko se je ves dolgi pogreb hipoma ustavil in se mu je približala še vsa množica Jezusovih spremljevalcev! Vseh oči so obrnjene proti mlademu mrliču, ki odkrit počiva na

nosilih, in proti mrličevi materi, a še posebej proti Jezusu, božjemu Tolažniku. Kar zadoni miloglasna beseda: *Mladenič, rečem ti, vstani!* Kakor električni tok prešine množico nebeška nada, ki se takoj tudi izpolni. Že vidijo mladeniča, kako se mu vrača življenje: otemnele oči se odpró, v blede lice se povrne mladeniška rudečica, glavo povzdigne, v rokah in nogah, po vseh udih začuti poprejšnjo moč, — oprè se, sede, vstane in zopet hodi! O, kdo bi mogel popisati čustvo, ki je sedaj prevevalo mlado srce srečnega obujenca! Takoj sprevidi pomen vsega prizora: množico pogrebcev njemu namenjenih, ki so pa že sredi pota dovršili svoj žalostni posel in se lahko zopet veseli nazaj vrnejo v mesto. Pred njim stoji vsemogočni Gospod življenja in smrti, o katerem je gotovo že poprej marsikaj slišal gotovo bil že prej kdaj med navdušeno množico, ki je poslušala njegove nebeške nauke in zrla njegove božje čudeže. Zastonj išče besedij, da bi se mu zahvalil, — klečé v tihih solzah, poljubovaje Jezusovo dobrotno roko se zahvaljuje. In kdo bi popisal iznenadenje osrečene matere! Saj se niti ne dá ugibati, je li sin bolj vesel, ko zopet vidi svojo ljubo mater, ali mati bolj srečna, ko zopet zrè svojega preljubega sina, živega in zdravega. Vse to, predragi, se dá le čutiti, a dopovedati, popisati ne. Kakov vtis pa je imela veličastna dogodba na ljudi, nam sveto evangeljsko sporočilo ob koncu samo naznani: Vse je osupnilo, — velik strah je prevzel vse, ker so tako blizo čutili božjo vsemogočnost! Le mislite si, kaj bi storilo naše ljudstvo, ko bi, n. pr. sedaj ob mnogoštevilnem pogrebu v sredi pota na božji klic mrlič oživel in se zopet vrnil nazaj v mesto! V prvem trenutju bi se prestrašili, potem bi pa, kakor nekdanj Izraelci, glasno začeli hvaliti in poveličevati Boga! — Pa ne le navzoče je to tako pretreslo, marveč tudi drugi ljudje po deželi so strmeli, kjerkoli se jim je pripovedovalo. Sv. cerkev želi, da bi tudi sedaj ne bilo brez sadú, ko se nam oznanja v cerkvi in šoli.

Kakor poprejšnja dogodba, enako je tudi ta nekakšno pre-roška, tudi po nekoliko prilika. Cerkveni učeniki radi primerjajo obujenje mladeniča od telesne smrti z obujenjem grešnika iz dušne smrti. Tako obujenje je še večji čudež božje vsemogočnosti in ljubezni. Med drugim piše sv. Avguštin: *Ko je bil mladenič od mrtvih obujen, se je veselila mati vdova; ljudi pa, ki se vsak dan po duhovno obujajo, se veseli duhovna mati, sveta cerkev.* — Posebno tužno je videti mladega človeka, ki je zgodaj zabredel v razne grehe in hudobije, ki so mu celo zgodaj strasti zamorile

dušno življenje. V spomladi svojega življenja je še, ko se bi moralo tako bujno kazati cvetje lepih čednostij, v njegovem mladeniškem srcu, pa je že mrlič, mlad mrlič! Kako žaluje za njim predobra mati, sveta katoliška cerkev, kako žalujejo dobri stariši! Kakšno žalost napravlja nam dušnim pastirjem. Kako se še-le žalosti njegov angel varuh! Če je tukaj med nami kak tak mrlič, kateremu kaže vest tam, kjer bi imelo biti plemenito, čisto, posvečeno srce — le tožno, smradno grobišče, oj, naj ne presliši Jezusovih budilnih besedij: *Mladenič, rečem ti, vstani!*

Končno se moramo pa še ozreti na Jezusovo prevzvišeno osebo. Kako velikega se nam je pokazal v obeh dogodbah! Najprej nam je tu živo naslikana resnica, da je Jezus pravi, vsemogočni Bog, kakor je stotnik tako lepo opisal, da bi lepše ne bil mogel. — V obeh dogodkih vidimo Jezusovo premilo, predobrotljivo Srce. Takoj je izpolnil prošnjo mestnega starešinstva in je bil pripravljen iti v hišo paganovo, kamor ni maral zahajati noben Izraelec, zlasti ne ponosni farizejec. V drugi dogodbi pa je naravnost rečeno, da se mu je mati zasmilila, da je bil ginjen. Posebno pa vidimo iz obeh dogodkov, kako je Jezus nad vse drugo čislal *s v e t o v e r o*. Kako se je veselilo njegovo Srce, ko je pri paganu zapazil toliko vero; kako hiti opominjati domačine, naj bi v veri posnemali tega blagega tujca! In kako se že naprej veseli njegovo Srce, ko v preroškem duhu vidi toliko paganov, ki bodo verovali in se po veri zveličali. Pri drugi dogodbi si je pa tudi tak trenotek zbral, da bi kar moč oblastno pokazal množici svojo božjo moč, da bi se ne mogli veri ustavljati tudi najzlobnejši. Pri Bogu je sicer vse eno, storiti velik ali mal čudež, a za nas ljudi ni vse eno, nas bolj pretrese obujenje mrliča nego ozdravljenje bolnika.

Predragi, ako je morebiti pri katerem izmed vas zlobni duh časa, kužna slana pohujšanja, zlasti zapeljivega branja, že kaj načel ali oškodoval neprecenljivi zaklad vaše vere, oj, popravite brž škodo, prosite Jezusa, naj vam takoj popravi to nedopovedljivo škodo in vrne živo, trdno vero v srce. Pa tudi vsi drugi, ki imate še trdno vero, pa vam le preveč spi v srcu, se je ne zavedate, kakor večkrat vidim že iz vaših slabih in zaspanih molitev, vzbudite, vzdramite vendar to spečo vero, zakaj le živa, ne mrtva vera, taka vera, ki se kaže v življenju, nas bo zveličala. Amen.

A. Kržič.

2. Kdo ne mara svete večerje?

Nek človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil. Luk. 14, 16.

Priliko o veliki večerji, o kateri govori današnji sv. evangelij, cerkveni učeniški različno razlagajo. Človek, ki je napravil veliko večerjo, lahko pomeni Boga - človeka Jezusa Kristusa, večerja pa njegovo cerkev, poslani hlapci so oznanovalci sv. evangelija; prvi povabljeni so Judje, poslednji pa neverniki. Judje so imeli vsakoršne izgovore, da Jezusa Kristusa in njegovega uka niso hoteli spoznati, zato so pa bili neverniki poklicani v Jezusovo kraljestvo, v sv. cerkev. — Prilika ima pa še drug pomen. Kristus je takrat, ko je povedal Judom to priliko, imel pred očmi tudi svoje kraljestvo v dopolnjenju v nebesih. Torej je pomen te prilike tudi ta: Bog vabi vse k zveličanju v nebesa, k nebeški gostiji, kakor je to storil nekdanj po prerokih, pozneje po svojem Sinu, in slednjič po apostolih in njih naslednikih, samo da jih ljudje poslušajo in izpolnujejo njih nauke. — Kristus pa slednjič v tej priliki ni imel pred očmi samo začetka svojega kraljestva, t. j. cerkve na zemlji, in tudi ne njegovega dopolnjenja v nebesih, temveč tudi njegovo nadaljevanje na zemlji, in potem pomeni ta velika večerja sv. obhajilo ali pa zavživanje njegovega telesa in krvi v altarnem zakramentu. Sv. papež Gregor obrača tudi res to priliko o veliki večerji na sv. obhajilo. Sv. obhajilo je pa tudi res velika večerja, h kateri je premnogo povabljenih. Ravno z zavživanjem sv. Rešnjega Telesa ostanemo mi pravi udje Jezusovega kraljestva na zemlji, in se pripravljamo za poveljane ude v dopolnjenem kraljestvu v nebesih.

Ker sv. cerkev ravno med osmino prečastitljivega praznika sv. Rešnjega Telesa ukazuje brati sv. evangelij o veliki večerji, se lahko sklepa, da tudi sv. cerkev hoče umevati pod to veliko večerjo: sveto obhajilo, h kateremu Kristus vse vabi, pa se jih mnogo, kakor nekdanj, ustavlja in ne pridejo. Hočem vam torej povedati, kateri se še danes branijo priti k sveti večerji, k sv. obhajilu, in ga tudi niso vredni.

Premislimo evangeljsko priliko in povabljene goste. Kakošne izgovore so imeli povabljeni, da niso prišli k večerji? Prav iz teh izgovorov se pa tudi vidi, da velike večerje niso bili vredni, kakor je Kristus konečno sam zatrdil. (Mat. 28, 8.)

1. Prvi izmed povabljenih se je izgovarjal, da je kupil pristavo, katero mora ogledati, da torej ne more priti. Ta izgovor še dandanes premnogim brani priti k sveti večerji, k sv. obhajilu. Kateri pa so ti? Kaj pomeni pristava? — To so tisti, ki imajo obilno posvetnega premoženja, in v njem iščejo svojega veselja, časti in hvale. Prevzetnim bogatinom ne diši ponižna Gospodova večerja, sv. obhajilo. Po njihovih mislih naj k tej, na videz preprosti večerji, hodijo reveži in stare ženice, ker bogatini brez tega lahko živé. Bogatin malo kedaj misli na svojo ubogo dušo, na svoje zveličanje, ne meni se dosti ne za Boga, ne za besedo božjo, ne za svete zakramente, ne za molitev, ne za spoved, ne za sveto obhajilo. Sramuje se moliti, sramuje se svoje koleno pripogniti pred Najsvetejšim. Lahko se vidi iz tega, da taki posvetni bahači, ki so sami sebi bogovi, ne pridejo k sveti večerji, pa saj je tudi niso vredni. Mar mislijo, da bo Bog najsvetejše reči, svoje Telo in Kri, takim prevzetnežem usiljeval? Bog se po besedah sv. apostola Jakopa (4, 6.): *prevzetnim ustavlja in le ponižnim daje svoje milosti*. Kako bi bil tedaj prevzetnež vreden Najponižnejšega vredno prejeti?

2. Drugi izmed povabljenih je rekel: Pet jarmov volov sem kupil, jih grem poskusit, ne morem priti. Kateri pa so temu podobni? Ti so vsi taki, ki se čez mero ukvarjajo s posvetnimi opravili in skrbmi, kakor trgovci, kramarji, kupčevalci, sploh posvetnega dobička željni, ali lakomniki. Ti ljudje nimajo nikdar časa ne v nedeljo, ne v delavnikih misliti na Boga, na svojo dušo in njene zveličalne pomočke. Posvetne skrbi za minljivi mamon zadržujejo vse njihove misli in želje po večnih dobrotah. Zares, kjer je njih zaklad t. j. denar, tam je tudi njih srce. Vsaj lakomniku ni druzega mar, kot denar, in le denar, ta mu brani misliti na dušo, ta mu brani priti k duhovni večerji, k sv. obhajilu.

Bogat trgovec je denar močno ljubil. Hudo zboli in prijatelji mu pripeljejo mašnika, da bi ga z Bogom spravil, da bi prejel sv. zakramente, sveto večerjo in tako preskrbel svojo dušo. Toda za kar vse svoje življenje ni skrbel, se tudi sedaj ne meni. Mašnik ga resno svari in kaže na podobo križanega Jezusa, ki je za grešnike umrl. Umirajoči gleda ves presunjen podobo Križanega in zdihuje. Pa komu mislite je veljala ta ginjenost in vzdihovanje? Ne Jezusu, temveč srebru, iz katerega je bila »britka martra« narajena, kar je sam spričal s prečudnim vprašanjem do mašnika, rekoč: »Gospod oče, kaj neki bi bila vredna ta podoba?« In potem kmalu umrje. Kakšna večnost pač čaka takega človeka!

Lakomnik nima nikdar časa misliti na Boga in na zveličanje svoje duše, ne v življenju, ne v smrti, nima nikdar časa priti k sv. večerji, k sv. obhajilu; pa ko bi tudi prisiljen prišel, te svete večerje vreden ni, ker je njegovo srce vse drugod. Zato pravi Kristus sam: *Ložej je kameli iti skozi šivankino uho, kakor (lakomnemu) bogatinu priti v božje kraljestvo.* (Mat. 19, 21.)

3. Tretji povabljeni pa je rekel: Oženil sem se in ne morem priti. Ta pomeni vse tiste, ki so sladnostim svojega mesa in svojih počutkov vsi vdani, zlasti nečistnike, požrešnike in pijance. Žalostna skušnja priča, da te strasti ogromni množici zapirajo pot k sveti večerji, k sv. obhajilu. Taki ljudje se rajši odpovedó Bogu in zveličanju, kakor svojim privajenim strastem. Kaj pa hoče tudi pijanec ali nečistnik pri sv. obhajilu, saj ga ni vreden? Kakor se goba, če jo v vodo denemo, čez in čez napolni z vodo, tako je tudi nečistnik ves prevzet in napolnjen z mesenimi sladnostmi. Iz oči, jezika in vseh udov mu šviga nečisti ogenj, in tak naj bi bil za najsvetejše Telo Gospodovo? Saj Bog sam zatrjuje, da v mesenem človeku na vekomaj prebival ne bo! — Pa četudi taki sv. večerjo prejmo, jo ne vredno prejmo, le zakrament po vnanjem v svojo dušno škodo, njegove notranje moči in milosti pa vendar niso deležni. —

Spoznajte torej nad temi tremi ne vrednimi povabljenici k veliki večerji tisto trojno strupeno zel, katere nas ne vredne dela svete večerje, sv. obhajila, kakor jo je že sv. Janez imenoval, rekoč: *Vse kar je na svetu, je: poželjenje mesa, poželjenje očíj, t. j. lakomnost in napuh življenja.*

Ko je pa hišni gospodar videl, da povabljenih ni, je rekel svojemu hlapcu: Pojdi brž po cestah in ulicah mesta in pripelji sem uboge, hrome, slepe in kruljeve. In zgodilo se je tako in ženitnina je bila napolnjena. Kdo so pa ti? Ti so ponižni, ki ne iščejo svoje, temveč božje časti; ubogi v duhu, ki ne hrepené po časnem bogastvu, temveč po večnih blagrih; ti so, ki znajo same sebe in svoje grešne želje gospodariti in krotiti, se zatajevati, ter za Kristusom križ voljno nositi. Take hoče Kristus imeti pri svoji večerji. Tem enaki moramo postati tudi mi, ako hočemo tukaj na zemlji vredno pristopati k Gospodovi večerji in se kedaj na nebeški ženitnini večno gostiti z nebeškim ženinom. Amen.

A. Šimenec.

Tretja nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXVI.

Cestninarji in grešniki so se približali Jezusu, da bi ga poslušali. Luk. 15, 1.

Pretekli petek smo praznovali ganljivi praznik presv. Srca Jezusovega, kateri je sicer eden najnovejših praznikov in se tudi le bolj natihoma praznuje, ker ni zapovedan praznik, vendar ga vsi pravi verniki obhajajo z veliko vnemo in prisrčno pobožnostjo ter gotovo tudi z veliko koristjo. Posebno veliko spoštovanje in zaupanje do tega ljubeznjivega praznika imajo sveti oče Leon XIII.; zato so ga povzdignili v praznik prve vrste, da ga sveta cerkev, četudi ne za javnost, pač pa zase tako praznuje, kakor največje praznike v letu.

Pa je tudi res ta praznik velikega pomena za vsakega vernika. Mi namreč vsi trdno verujemo, da je Jezus Kristus Bog in človek skupaj, in da kot Bog in človek stanuje tukaj med nami v pre-svetem Rešnjem Telesu. Ko je Jezus človek postal, vsprejel je človeško natoro v vsej popolnosti; imel je, kakor mi ljudje, vse dušne in telesne zmožnosti, le s tem razločkom, da je bilo Kristusovo telo in Kristusova duša, če se tudi ne oziramo na njegovo božjo natoro, v vsej svetosti in popolnosti brez slehrne slabosti in pomanjkljivosti, veličasten vzor človeštva. Vse te plemenite dušne in telesne moči pa so bile v Kristusu še neizmerno poveličane po njegovi božji natori, ki se je neločljivo združila s človeško natoro v eno samo osebo. Kakor je pa pri nas navadnih ljudeh vsa moč dušnega in telesnega življenja takorekoč na enem majhnem prostoru združena, namreč v našem srcu, ki se po pravici imenuje središče in ognjišče duševnega in telesnega življenja; enako je tudi pri Kristusu njegovo božje Srce središče njegovega božje-človeškega življenja, delovanja in zasluženja — zares veličastna posoda vse njegove božje svetosti, ob enem pa tudi posoda vseh milostij, katere je zaslužil na sv. križu in za vse ljudi izročil svoji sv. cerkvi. Zato se pa tudi ne bomo čudili, da so ljudje od vseh stranij tako radi prihajali k njemu, ko je še vidno živel na zemlji, — da so se mu celo zaničevani grešniki in cestninarji, kakor nam sporoča današnji sv. evangelij, bližali, da bi ga poslušali; njegovo preljubeznivo, neskončno usmiljeno Srce je tako zelo k sebi vleklo

vse od bližnjih in daljnih krajev. Zakaj poznati Jezusovo Srce pa ljubiti je, to je isto. Zato se iskreno trudimo, da bi je spoznali bolj in bolj.

I. Kar sedaj premišljujemo, se je godilo v drugem letu Jezusovega javnega delovanja. Takrat je bil še sv. Janez živ, toda v ječi. Sv. evangelij nam na tem mestu pripoveduje, kako je sveti Janez poslal dva učenca k Jezusu in kaj jima je Jezus rekel. Ker smo pa to kar skupno že v adventu premišljevali, ko je bilo drugo delovanje sv. Janeza na vrsti, zato sedaj lahko preskočimo ter pridemo takoj k naslednji dogodbi, o spokornici Magdaleni.

Neki farizej, Simon po imenu, je prosil Jezusa, da bi pri njem jedel. In Jezus je prišel v farizejevo hišo in je sedel k mizi. In glej, žena, ki je bila (očitna) grešnica v mestu, je zvedela, da je Jezus v hiši farizejevi pri jedi. in je prinesla alabastrovo pušico mazila, in je pristopila zadaj (kjer so bili služabniki) k njegovim nogam, ter mu je začela s solzami noge močiti, in jih je brisala s svojimi lasmi, in mu jih poljubljala in mazilila z mazilom.

Čudno se utegne zdeti, da je farizej povabil Jezusa na kosilo; kaj je bilo pač vzrok? Nekateri menijo, da zato, ker je bila pri imenitnih Judih navada, vabiti ptuje učenjake, ako so potovali skoz kako mesto; drugi menijo, da je to storil iz radovednosti, da bi velikega Čudodelnika iz Nazareta bolj spoznal; bržkone je pa sv. Avguštin pogodil najboljši vzrok, ko pravi: *Farizej bi ne bil povabil Gospoda, ko bi ga ne bil nekoliko ljubil.* Zato se je pa tudi Jezus, ki vidi v srce, odzval temu vabilu, da bi tlečo iskrico male ljubezni spremenil v plamteči ogenj popolne ljubezni. V koliko mu je koristila ta Jezusova navzočnost, nam sv. evangelij ne pové, pač pa izvemo, da je dobil jako temeljit pouk to pot. Če pa ni bil farizej sam povod, da je prišel Jezus v farizejevo hišo, bila je za nebeškega ljubivca spokornih duš spokorna grešnica, za katero je vsevedni Zveličar seveda vedel, da pride. Grešnica v sv. pismu ni po imenu imenovana, a po pravici sodijo razlagalci sv. pisma, da je bila grešnica Marija Magdalena, katera je nekaj dnij pred Jezusovim trpljenjem ponavljala slično dejanje božje ljubezni. Tudi mesto ni imenovano, kjer se je to godilo; razlagalci menijo, da je mesto Najm, ker se ta zgodba pripoveduje ob enem z obujenjem Najmskega mladeniča.

Da pa ves ta prizor prav razumemo, se moramo ozirati na tedanje judovske navade. Pri mizi niso tako sedeli, kakor mi,

marveč so na pol ležali ali sloneli na blazinah po trije na enem divanu ali klopi, z glavo obrnjeni proti mizi, z nogami pa na drugo stran. Črevlje (sandale) so odložili, ko so stopili v hišo; nato so jim sluge noge umili. Najmilenitnejšemu gostu so celo glavo mazilili z dišečim dragim mazilom. Posebno spoštovanje so skazovali otroci starišem, sluge gospodom, ubožci dobrotnikom i. t. d., s tem, da so jim roko poljubljali. Vse to bi moral storiti tudi Simon svojemu prevzvišenemu gostu. Bržkone je bila Magdalena v bližini in je opazila to neotesanost ter hotela napako tako junaško lepo popraviti. Lahko si tudi mislimo, da si je to tako razlagal tudi Simon, in da mu je še tembolj mrzelo vedenje spokorne Magdalene. Evangelij namreč nadaljuje:

Ko je farizej to opazil, je rekel sam pri sebi: „Ako bi bil on prerok, bi vedel, kdo in kakšna je žena, ki se ga dotika, zakaj grešnica je.“ Jezus pa mu pravi: „Simon! nekaj ti imam povedati.“ On pa reče: „Učenik, povej!“ „Neki posojevavec je imel dva dolžnika; eden je bil dolžan pet sto denarjev, eden pa petdeset. Ker nista imela s čim plačati, je odpustil obema. Kateri tedaj ga je bolj ljubil?“ Simon odgovori: „Menim, da tisti, kateremu je več odpustil.“ Jezus mu reče: „Prav si razsodil.“ In obrnivši se k ženi, reče Simonu: „Vidiš to ženo? Prišel sem v tvojo hišo in mi nisi dal vode za noge, ta pa mi je s solzami noge močila in jih brisala s svojimi lasmi. Ti me nisi poljubil; ta pa, odkar je prišla v hišo, ni nehala poljubljati mojih nog. Glave mi nisi mazilil z oljem; ta mi je z dišavo mazilila noge. Zato ti povem: Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila. Komur se pa manj odpusti, manj ljubi.“

Kako spretno, kako krasno zagovarja tu Jezus spokorno grešnico, in ob enem kako prizanašljivo, ne naravnost, marveč v priliki, katera ima ta-le pomen: Simon, misliva si dva grešnika, n. pr. to-le grešnico, ki je pri Bogu hudo zadolžena, pa tebe, ki meniš, da si le majhen grešnik. Ako vama Bog obema odpusti, kateri bo potlej bolj hvaležno ljubil Boga, ti ali Magdalena? Simon je bil primoran reči, da Magdalena; morda ni takoj pomislil, kam meri Jezus s to prelepo priliko, ki je pa seveda tudi splošnega pomena in velja vsem grešnikom.

Ves zagovor, s katerim Jezus opravičuje grešnico, je pa tudi silno trpko očitanje farizeju, da je opustil vse navadne šege, s katerimi se vsprejemajo in častijo odlični gostje, in ga je s tem občutno žalil. Pomislimo še enkrat, kako krepko je tu izraženo nasprotje: Ti si mož, ta je le ženska; ti si učen farizej, ta je

grešnica; ti si v svoji domači hiši, ona je v tuji; ti si me povabil, ona ni niti med povabljeni. In vendar, ti mi še nisi ukazal nog umiti z vodo, ona mi jih je umila ne z vodo, marveč s skesanimi solzami; ti si odrekel mojemu licu običajni poljub, ta ne jenja poljubljati mojih nog; ti nisi mazilil moje glave, ona je z drago dišavo mazilila moje noge. Kdo izmed vaju je torej vrednejši odpuščanja? Za odgovor se obrne k skesani grešnici in reče: *Tvoji grehi so ti odpuščeni!*

Ob koncu še omeni evangelij, da so farizeji, kateri so bili tudi pri mizi, začeli sami pri sebi govoriti: *Kdo je ta, kateri grehe odpušča?* Jezus pa se dalje ne meni za take opazke, marveč le pomiloščeni grešnici namigne, naj se ne zmeni za tako govoričenje, in naj se ne dá motiti v svojem veselju. *Tvoja vera ti je pomagala,* ji reče, *pojdi v miru!*

Marija Magdalena je vzor pravega spokornika. Za odpuščenje grehov je glavna reč popolni kes; popolni kes je pa mogoč le v srcu, katero ima popolno ljubezen do Jezusa. Prava pokora pa se izkaže v stalnem poboljšanju. Tudi v tem smislu je bila vzorna spokornost sv. Magdalene. Nikdar več se ni povrnila nazaj v poprejšnje zmote, marveč z veliko gorečnostjo si je prizadevala popravljati svoje poprejšnje zagrešenje.

Posnemajte tudi vi ta prelepi vzor temeljite spokornosti; zato je večkrat naslikana na spovednicah.

II. V to dobo spadajo tudi prekrasne prilike, katere je Jezus govoril ob bregu Genezareškega jezera pred obilno množico. Za danes si oglejmo nekoliko prvo: o sejavcu in semenu. *Sejavec je šel sejati. Ko je sejal, je padlo nekaj semena na pot, in je bilo pohojeno; tudi so prišle ptice izpod neba ter ga pozobale. Nekaj ga je padlo na kamenito zemljo in, ko je pognalo, je usahnilo, ker ni imelo vlage. Drugo je padlo sredi trnja, in trnje je vzrastlo in ga zadušilo. Drugo je padlo na dobro zemljo in je dalo sad; eno stoternega, eno šestdeseternega, eno trideseternega. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.*

Povod za to priliko je dal kolikor toliko že kraj, kjer je Jezus učil. Bržkone se je pred očmi poslušalcev razprostiralo tako polje, po eni strani ob cesti, ali pa so bile poti tudi med njivami, po drugi strani pa se je vzdigovalo bolj v breg po skalnatem svetu, ki je bil le s tanko prstjo pokrit, in ob tretji strani pa je mejilo ob trnju ali osatu, ki še sedaj v onih krajih raste prav velik in trnjast; sredina pa je bilo dobro in rodovitno zemljišče. Vsekako

si moramo misliti, da so se v priliki imenovani deli (pot, kamenite, dobra zemlja) skupaj držali, zakaj noben sejavec ne gré nalašč sejat na cesto, na kamenito zemljo ali med trnje. Pri sejanju se le ne dá ubraniti, da bi nekaj ne padlo na bližnjo pot, nekaj na kamenito, nekaj pa med trnje.

Prilika je po besedi tako preprosta, da je vsakemu otroku razumljiva; ker vsak lahko izprevidi, da se zrnje ne more prijati na pohojeni zemlji, in večkrat tudi z lastnimi očmi vidi, kako je ptice izpod neba pridejo zobat; tudi to dobro vé, da rastline v plitvi zemlji ne morejo stalno rasti, zlasti če pripeka vroče solnce, in da med trnjem ne morejo obroditi sadú. Po črki in besedi seveda je jasno, ali pomen te prilike ni bil jasen; resnica, katero je Jezus hotel povedati s to zgodbico, ni bila jasna Judom in zlasti ne prevzetnim farizejem. Toda Jezus je prevzetnežem ni hotel razložiti, marveč le apostolom, rekoč, da sprijenim in nevernim Judom za kazen govori v skrivnostnih prilikah, *da gledajoči ne vidijo in poslušajoči ne slišijo in ne umejo*, apostole pa blagruje, rekoč: *Veliko prerokov je želelo videti, kar vi vidite, in niso videli, in slišati, kar vi slišite, in niso slišali*, ter jim, ko so spet sami z njim, razloži tako-le: *Prilika je pa to-le: Seme je beseda božja. Pri katerih pade na pot, so oni, ki sicer poslušajo besedo božjo, pride pa hudobni duh in vzame besedo božjo iz njih srca, da ne verujejo in ne bodo zveličani. Na kameniti zemlji so tisti, ki z veseljem vsprejemajo besedo božjo, kadar jo slišijo, toda korenin nimajo in le nekoliko časa verujejo, ob času skušnjave pa odpadejo, (ali kakor pravi sv. Marka: kadar vstane nadloga in preganjanje zavolj besede, se precej pohujšajo). Kar pa pade med trnje, so ti, ki sicer poslušajo besedo, potem pa gredó ter jo zadušé v skrbéh bogastva in nasladnostih življenja, toko da ne obrodi sadú. Kar pa ga pade na dobro zemljo, so tisti, ki radi poslušajo besedo (jo razumejo) in ohranijo v srcu in donšajo sad v potrpežljivosti, nekateri stoternega, nekateri šestdeseternega, nekateri pa trideseternega.*

V razlagi Jezus tesno sklene lastnost zemlje in seme, ki se seje, kakor bi bilo oboje eno in isto. Ne pravi: pot, kamenita zemlja, trnje, kamor pade zrnje, ali dobra zemlja pomeni te in te ljudi, marveč: tisti, ki so vsejani na pot, na kamenito, med trnje, in na dobro zemljo so taki in taki ljudje, zlasti sveti evangelist Marka to še bolj naravnost povdarja. Tla in seme je namreč potlej, ko je že vsejano, tako tesno sklenjeno, da je oboje eno in isto,

namreč tisti človek, ki posluša božjo besedo v šoli, v pridigi, pri krščanskem nauku — ali zastonj ali pa s pridom. Na obeh straneh so trojne vrste poslušalci; tri vrste je takih, katerim se zastonj oznanja božja beseda, tri vrste pa onih, ki s pridom poslušajo božjo besedo.

Izmed slabih poslušalcev so najslabši v prvem oddelku, pri katerih pade seme božje besede na pot. To so tisti zanikrneži, ki nimajo za krščanski pouk ne pravega razuma, ne prave volje — tlačanski poslušalci, ki sicer pridejo še semtertje poslušat, pa jim ravno toliko koristi, kakor bi ne prišli, ker se jih kar nič ne prime; prazni pridejo, pa zopet gredo prazni. To so malomarni, topi poslušalci, ker so tako malobrižni, da na božje reči že skoro več misliti ne znajo, ali pa so z neukročenimi strastmi in obilnimi grehi že tako spridili svoje srce, da je vse posušeno, ledeno, otrpnjeno, kamenito — trdo izhojena pot! Pa pri taki malomarnosti navadno človek ne ostane, zakaj v dušnem življenju je stalno pravilo: *Kdor ne gré naprej, gré nazaj*. Iz malomarnosti nastane mržnja do besede božje, iz mržnje pride celo sovražstvo do svetih rečij — *nevera*. Slaba odgoja, napačni nazori, sprijene tovarišije, kužno branje, sploh zlobni duh časa, to je tisti hudobec, ki jim uniči sad besede božje, da ne verujejo in ne bodo zveličani.

Pri drugem oddelku slabih poslušalcev — na kameniti zemlji — so tisti ljudje, katerim božja beseda in torej tudi krščansko življenje ni tako zares, kakor bi moralo biti. Imajo sicer dobro voljo, pa tej dobri volji manjka glavne lastnosti: trdne stalnosti. Nekoliko je dobre prsti — radi bi Bogu služili, ali pod to dobro prstjo je precej kamenje — radi bi pa tudi služili svetu; omahljivost je njih napaka — sestavljeni so iz dvojne zemlje: iz rahle prsti pa iz trde skale. Še slabše kot volja je pri njih um in razum za božjo besedo; krščanski duh jih še ni dovolj prezvel, jim še ni prešel v žile in kosti, s kratka: katoliškega mišljenja in prepričanja nimajo, manjka jim vrlemu kristijanu najpotrebnejše reči: *katoliškega značaja!* Kar je lahko, kar prijetno, kar se prilega rahločutnemu srcu, to še izpolnijo! Vsake težave pa se ustrašijo. Ako je treba zavoljo vere kaj trpeti n. pr. zaničevanje, poniževanje, zgubo premoženja ali časti ali celo službe, ali če pride kaka druga britkost, so precej vsi zbegani in rahla rastlinica sv. vere, ki ni našla v njihovem omahljivem srcu potrebnega prostora za krepke korenine, omahne, vene — uvene;

žarko pekoče solnce britkostij in težav, lenobe in hudega nagnjenja ter mamljivega svetnega zapeljevanja in satanovih napadov jih čim lažje tem sramotnejše premaga — ob času skušnjave odpadejo. Da, ljudje, kateri imajo krščanstvo le v prijetnih občutkih, ne umejo resnega nauka Jezusovega križa. Zgovornega pridigarja hvalijo, bliščeča služba božja jih gine, ob misijonu pretakajo solze — pa kaj pomaga, ko ni stalnosti! Oj, kje si katoliški značaj, ki si vodil prve kristijane, da so pogumno in veselo pevaje hiteli v mučno trpljenje in smrt!

Tretja vrsta zanikrnih poslušalcev, katerim ne hasne božja beseda, obsega vse one, ki imajo sicer dobre namene, hvalevredno prepričanje o verskih resnicah, a srce jim je premrzlo, volja se jim ne dá ogreti, da bi se odločno poprijeli lepega življenja; um je veren, srce jim je preveč pagansko; zato pri njih ne izdā božji nauk. Verske resnice nimajo dovolj moči in vpliva na njihovo življenje. Verujejo, zraven pa vendar ne nehajo goljufati, pijančevati, zapravljati, zapeljevati, kleti i. t. d.; ostanejo od pridige do pridige verni pa — tudi stari grešniki. Vera jim je mrtev zaklad, talent lenega hlapca v prt zavit, ki se morda utegne ob smrtni uri še zopet razviti: vera jim je mrtva — prazen klas med trnjem!

Pa tudi v šoli pobožnih, pravičnih duš so trije razredi raznih dobrih poslušalcev. Dobri poslušalci so sicer vsi, kateri z umom in srcem sprejemajo božjo besedo in jo tudi ohranijo, ter vedno obračajo na svoje življenje in vedenje. Najmanj — le trideseteri sad obrodi božja beseda pri onih, ki se varujejo le smrtnih grehov, so sicer poštenjaki, vendar še v malih rečeh niso vestni in za dobro še vse premalo goreči. Na višji stopinji so oni, pri katerih obrodi božja beseda šestdeseteri sad, le-ti se na vso moč varujejo, da bi celo z malimi grehi ne žalili Boga; vendar vsega nagnjenja do greha še niso odpravili iz srca, in gorečnost jim je še tudi premajhna, da opusté iz lenobe še marsikaj dobrega, kar bi lahko storili, ko bi se bolj potrudili. Na najvišji stopinji, kjer božja beseda obrodi stoterni sad, so pa oni srečni, kateri imajo od mladih let, ali vsaj po svojem temeljitem spreobrnjenju, ves čas odprto srce za svete nauke, ki v nedolžnosti preživé svoja leta, ter ne izpolnjujejo samo zapovedij božjih, marveč tudi evangeljske svete ter opravljajo junaška dela krščanske ljubezni do Boga in do bližnjega — srečni poslušalci božje besede, ki zvesto posnemajo najsvetejše Srce Jezusovo.

Predragi, te srečne posnemajte, in beseda božja vam se ne bo zastonj oznanjala v cerkvi in ne zastonj pisala v nabožnih knjigah, marveč vam bo prinesla zadovoljnost in srečo že na zemlji, tam pa nedopovedljivo veliko, večno, rajsko radost. Zakaj njiva našega srca je drugačna, kakor so navadne njive; navadna njiva se po setvi ne zboljša, marveč še poslabša, ker rast žita in drugih pridelkov povzije iz zemlje najboljše snovi. Srce človeško pa, katero s pridom vsprejemlje božjo besedo, postane čimdalje boljše, čimdalje podobnejše najsvetejšemu Srcu Jezusovemu. Dobro srce ima tukaj zmiraj dvojen dobiček: čim boljše je namreč, tem rajše posluša besedo božjo, čim rajše pa jo posluša, tem boljše bo. To nam priča življenje svetnikov; o, dajte, da bo pričalo to tudi pošteno in bogoljubno življenje slehernega izmed vas. Amen.

A. Kržič.

2. Namen pobožnosti do presvetega Srca Jezusovega.

Ta grešnike sprejema in je z njimi.
Luk. 15, 2.

Pretekli petek smo obhajali praznik presv. Srca Jezusovega in s tem sklenili pobožnost osmine presvetega Rešnjega Telesa; zakaj iz tega presvetega Srca je izviralala ljubezen, s katero nam je Kristus postavil zakrament presvetega Rešnjega Telesa, kateri ima v sebi vso sladkost. Pa tudi današnja nedelja je posvečena temu presvetemu Srcu. Od kod namreč je izhajalo tisto usmiljenje, s katerim je Kristus grešnike sprejemal in jedel z njimi? Gotovo iz njegovega usmiljenega Srca. In kdo drugi, kakor Jezus, je tisti usmiljeni človek, kateri, ako ima sto ovac, in izgubi eno izmed njih, ne popusti devetindevetdeseterih v puščavi, in gré za izgubljeno, dokler je ne najde? In kadar jo najde, jo zadene vesel na svoje rame, in ko jo prinese k drugim svojim ovcam, se veseli z angeli, da je našel izgubljeno ovco. Zato so pobožni kristijani usmiljeno Srce Jezusovo častili skozi vsa stoletja, kakor je razvidno iz pisem sv. Bernarda, sv. Tomaža Akv., sv. Terezije i. t. d. Vendar še bolj goreče se je začelo častiti presveto Srce Jezusovo v sedemnajstem stoletju, ko je Gospod Jezus v mestu Pareju na Francoskem razodel svoje presveto Srce Marjeti Alakok v taki podobi, kakor ga vidite navadno na podobah presvetega Srca Jezusovega, in posebno se časti to presveto Srce sedaj, odkar so sveti oče papež Pij IX. vso katoliško cerkev posvetili temu presvetemu Srcu in to

češčenje tudi goreče priporočili vsem vernikom. Kaj pa je prav za prav namen pobožnosti Jezusovega presvetega Srca? — Na to vprašanje vam hočem danes odgovoriti. — Ti pa, o sv. Duh, vžgi v naših srcih ogenj svoje ljubezni!

Namen pobožnosti Jezusovega presvetega Srca se spozna iz tega, koga mi častimo s to pobožnostjo. Mi ne častimo s tem mrtvega, od Jezusa ločenega Srca, ampak živo, z božjo naruro neločljivo sklenjeno Srce našega božjega Zveličarja. Zakaj od tistega trenutka, ko je bilo z močjo svetega Duha v naročju presv. Device Marije vstvarjeno to presveto Srce, je bila s tem pravim človeškim srcem sklenjena božja natura Sina božjega, in sicer tako, da je celo o smrti, ko se je Jezusova duša od njegovega telesa ločila, njegova božja natura še vedno tesno sklenjena ostala. Zaradi te neločljive sklenitve božje nature Jezusove z njegovim Srcem moramo presveto Srce Jezusovo ne le častiti, ampak kakor Boga na kolenih moliti; zakaj to je resnično Srce božje, ali Srce Jezusa, Boga človeka. Iz tega presvetega Srca so prihajali tisti izdihljeji in solze, ki so se videle pri njem že v betlehemskih jasliah; iz tega presvetega Srca je izhajalo tisto mehko sočutje, s katerim je iskal grešnikov; iz tega presvetega Srca so izhajale vse tiste milosti in dobrote, s katerimi je zaznamoval vsa svoja pota na zemlji, tako, da je pri pogledu vsega tega neka žena, polna žive vere in pobožnosti, povzdignila glas izmed množice, rekoč: *O, blagor telesu, ki je tebe nosilo!* Iz tega presvetega Srca je prihajala tista goreča želja po britkem trpljenju in smrti za odrešenje sveta; iz tega božjega Srca je tekla tista presveta Kri, katera je za vedno spravila božjo pravico z milostjo božjo. To presveto (božje) Srce je hotela božja previdnost v novejših časih našim očem prav vidoma pokazati, da bi se pri pogledu te podobe spominjali neizmerne ljubezni, s katero nas je Jezus ljubil in nas še ljubi. Iz tega se vidi, da je namen pobožnosti Jezusovega Srca ta, da najprej pre-mišljujemo Jezusovo neskončno ljubezen do nas, potem pa, kako močno smo mi dolžni njega ljubiti.

I. Kako bi mogli pač mi gledati podobo Jezusovega presvetega Srca, ne da bi se spominjali tiste neskončne ljubezni, s katero nas je on ljubil. Ljubezen Jezusova do nas pa je bila trojna ljubezen; bila delavna, trpeča in trajna (stanovitna) ljubezen. Ta trojna ljubezen se nam vidoma kaže v podobi presvetega Srca Jezusovega.

a) En pogled na to podobo nam že kaže, kaj je Jezus storil iz ljubezni do nas. Tukaj vidimo Srce človeško, pa je tudi ob enem Srce božje. *Tako zelo je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinega Sina (v smrt za nas), da se nihče, ki vanj veruje, ne pogubi, temuč ima večno življenje.* (Jan. 3, 16.) *In Beseda je meso postala in med nami prebivala.* (Jan. 1, 14.) Sin božji je svojo božjo naturo sklenil z našo človeško naturo, svojo večnost z našo umrljivostjo, svojo vsemogočnost z našo nezmožnostjo, svoje nebeško veselje z našo revščino, tako da je ostal Bog in bil tudi pravi človek, ostal naš Gospod in postal tudi naš brat. Obdan s človeško naturo je kot pravi Bog in človek skozi triintrideset let po zemlji hodil kot naš učenik, kot naš vzornik in kot kašipot v večno življenje; on je učil in spolnoval dve najtežavniši in najredkejši čednosti: neizmerno ponižnost in neizrekljivo krotkost svojega Srca, tako da je v svojem življenju na zemlji ljudi opominjal na te dve čednosti svojega Srca, rekoč: *Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen.* Kolikorkrat tedaj pogledamo Srce Jezusovo, si moramo misliti: Tako močno me je Bog ljubil, da je zavoljo mene vzel nase našo človeško naturo.

b) Ako nam pa pogled na presveto Srce Jezusovo kaže, kaj je on za nas storil, nam to presveto Srce tudi kaže, kaj je iz ljubezni do nas pretrpel. Na sicer visokem, svetlem sedežu je videla blažena Marjeta presveto Srce Jezusovo v trpečem stanu, ovito s krvavo trnjevo krono, prebodeno na levi strani s sulico, med tem, ko je bil zgoraj v sredi plamena križ, znamenje našega odrešenja. Pa ravno ta podoba trpečega Srca Jezusovega nam pač živo kaže, kaj je Jezus iz ljubezni do nas pretrpel. Zato je sam rekel: *Večje ljubezni od te nima nihče, kakor da svoje življenje dá za svoje prijatelje.* (Jan. 15, 13.) In ravno Jezus je vse za nas dal: dal je za nas svojo vsemogočnost, ko se je pustil zvezati na Oljski gori; dal je za nas svojo modrost pred Herodovim sodnjim stolom; dal je za nas svojo vsegavednost v Kajfovi hiši; dal je za nas svoje božje veličanstvo na križevem potu proti gori Kalvariji; dal je za nas svoje dobro ime, ko se je pustil po krivem tožiti in obsoditi v zaničljivo smrt; dal je za nas poslednjič svojo dušo, ko je umirajoč zaupil na križu: *Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.* Kolikorkrat pogledamo torej presveto Srce Jezusovo, si lahko mislimo: Tako neizmerno nas je Jezus ljubil — toliko je zavoljo nas pretrpel!

c) Pogled na podobo presv. Srca pa nam ne kaže le, kaj je Jezus za nas storil in pretrpel, ampak nam tudi kaže, kako trajna

ali stanovitna je njegova ljubezen. Zgoraj na odprtini presvetega Srca Jezusovega puhti ognjen plamen kot znamenje stanovitnosti Jezusove ljubezni; zakaj, kakor plamen ne vgasne, če tudi sapa potegne, ampak le še bolj živo gori in se bolj vnema, tako tudi smrt ni mogla ugasniti Jezusove ljubezni do nas. — O kristijani! le pogledjte svojega Zveličarja na križu! Vse je na njem končano; njegovo presveto Telo je strašno raztegnjeno, njegov hrbet od bičev raztrgan, njegove rame vse ranjene, njegova kolena od padcev razbita, njegove oči s krvjo oblite in zaprte, le samo Srce njegovo je še odprto, da bi nas sprejelo v svoje varno zavetje. To presveto Srce daruje za nas poslednje izdihljeje svojemu nebeškemu Očetu; pa še več, o čudež ljubezni — iz križa doli položi umirajoči Jezus svoje presveto Srce na naše altarje, in se nam zapusti v vedni spomin svoje ljubezni v zakramentu presv. Rešnjega Telesa noter do konca sveta. O prečudna skrivnost sv. maše, kjer se nekrvavo ponavlja to, kar je Jezus s toliko ljubeznijo na križu pretrpel! O prečudni zakrament presv. Rešnjega Telesa, kjer je Jezus kot Bog in človek, in tedaj tudi njegovo živo presveto Srce resnično in bistveno pričujoče! O srečna in ljubezniva sklenitev z Jezusom pri sv. obhajilu, ko Jezus v naše srce pride, da bi bilo naše pregrešno srce z njegovim presvetim Srcem očiščeno in posvečeno! Kolikorkrat torej obrnemo svoje oči na podobo presvetega Srca Jezusovega in vidimo puhteči plamen na zgornji odprtini njegovega Srca, se spominjamo na neugasljivi plamen ljubezni, ki gori tukaj v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, dasiravno Jezus še vedno toliko trpi zavoljo slabega obnašanja in mrzrote toliko kristijanov v cerkvi in zaradi nevrednih svetih obhajil. Taka je bila in je še sedaj ljubezen Jezusovega presvetega Srca: delavna, trpeča in trajna ali stanovitna ljubezen.

II. Ako je pa Jezus toliko za nas storil, se spodobi, da moramo vendar tudi mi kaj storiti iz ljubezni do njega. In kaj hočemo storiti iz ljubezni do njega?

a) Vse, karkoli storimo ali delamo, storimo in delajmo iz ljubezni do njega, in zaradi tega ponovimo večkrat vsaki dan dobri namen; posebno kažimo svojo delavno ljubezen do Jezusa s tem, da premagujemo svoje strasti in skušnjave, in spolnujemo njegove zapovedi, če nas stane to še toliko truda in dela. To je prava ljubezen do Jezusa, kakor on sam zatrjuje, rekoč: *Kdor moje zapovedi izpolnuje, ta je, ki mene ljubi.* (Jan. 14, 21.)

b) Ljubezen Jezusova do nas je bila tudi trpeča ljubezen. Taka ima biti tudi naša ljubezen do Jezusa, mi moramo potrpljenje imeti sami s seboj, s svojim bližnjim in z Bogom. — Potrpljenje moramo imeti sami s seboj, t. j. če tudi sedaj še nismo taki, kakor želimo biti, vendar ne smemo srčnosti zgubiti, ne malosrčni biti, ali celo nad seboj obupati; zakaj sv. Terezija pravi: *Potrpežljivost s samim seboj je izmed največjih čednostij. Ponižni moramo biti in zaupati na tistega, ki je močan v naši slabosti.* (I. Kor. 1, 25.) — V potrpežljivosti z bližnjim se moramo vaditi, se ne spodtikati nad njegovo slabostjo in dušno revščino, ne slabo o njem govoriti, ampak ga izgovarjati, kjer je le mogoče, in njegove napake voljno prenašati. — Potrpežljivost moramo imeti tudi zlasti z Bogom: naj nas Bog poskuša na telesu ali na duši, naj nas obiskuje z raznimi križi, nikdar ne pozabimo, da je Gospod Bog, ki to dela, in brez njegove volje še celo las ne pade iz glave, in da *tistim, ki Boga ljubijo, vse služi k dobremu.* (Rimlj. 8, 28.)

c) Ljubezen Jezusova do nas je stanovitna ljubezen, in taka, stanovitna mora biti tudi naša ljubezen do njega. Jezus sam pravi: *Kdor ostane do konca stanovitni, bo zveličan.* Kdor kam popotuje, se ne ustraši kamenja, ki je na poti, ampak se ga ogne, ali pa koraka čezenj. Tako moramo tudi mi storiti na poti proti Bogu. Če se nam na poti postavljajo kaki zadržki, ognimo se jih, ali pa pojdimo čez-nje; ako je Bog z nami, premoremo vse z njegovo milostjo.

Da, z ljubeznijo do Jezusa in z njegovo pomočjo premoremo vse. O, da bi nam ljubezen do Jezusa dajala moč, prav veliko delati iz ljubezni do njega in veliko trpeti iz ljubezni do njega in v tej delavni in trpeči ljubezni tudi stanovitni ostati! O da bi vedno stanovitno ljubili presveto Srce Jezusovo, da bi v presveto Srce upali in v njem tudi kedaj našli večno zveličanje v nebesih. Amen.

J. Kerčon.

Četrta nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXVII.

Jezusa so obsule množice, da bi poslušale besedo božjo. Luk. 5, 1.

Ko je naš Gospod Jezus Kristus na zemlji živel in učil, so ga radi obiskovali in poslušali vsi dobri in blagohotni ljudje. Mnogokrat se je zbrala okrog njega velika množica ljudi, ki so po več dni ostajali pri njem. Današnji evangelij nam pové, da so Jezusa množice kar obsule, da bi poslušale besedo božjo. In kakor je bilo takrat, enako je še sedaj, da dobri ljudje radi poslušajo besedo božjo, dobro vedoč, da božji namestniki, mašniki, oznanjajo isti nauk, kateri je oznanjal nekdanj Bog sam. Res da ne moremo sedaj gledati tudi Jezusovih del, Jezusovih čudežev, marveč moremo poslušati le njegove nauke, kakor so nam jih zapustili njegovi učenci, sveti apostoli. Vendar nismo sedaj prav nič na slabšem, kakor njegovi vrstniki, ki so takrat živeli. Četudi ne moremo s telesnimi očmi gledati njegovega božjega obličja, njegovih čudežev in božjih del, vendar jih lahko gledamo s svojimi dušnimi očmi v svetem premišljevanju. Njega samega imamo pa še vedno med seboj v presvetem Rešnjem Telesu, kjer ga smemo obiskati, kolikorkrat hočemo, ob nedeljah in praznikih pa nam je še celo zapovedano priti k njemu, da smo s pobožnim strahom navzoči, ko se zopet daruje svojemu nebeškemu Očetu v podobah kruha in vina. Da, Jezus še vedno živi in deluje med nami, še vedno uči po svojih namestnikih. In hvala Bogu, tudi sedaj se povsod zbirajo okrog njega trume najboljših ljudi na zemlji, ter pri njem zajemajo tolažbo za svoje britkosti, pri njem dobivajo moč, da morejo krotko prenašati pezo zemeljskih britkostij, pri njem še posebej zajemajo moč, da se hrabro ustavljajo vsem pogubnim napadom hudih strastij in da morejo lepo in pošteno živeti po vzoru svojega nebeškega voditelja in kralja Jezusa Kristusa. Pridružimo se tudi mi njegovim zvestim poslušalcem in obračajmo si v prid njegove nauke in v zveličanje njegove milosti.

Zadnjič sem vam razlagal prvo priliko, ki jo je Jezus povedal ob svojem poučevanju pri Genezareškem jezeru, namreč o semenu božje besede. Jezus je pa ob tej priložnosti povedal še več prelepih prilik, ki jih hočemo po vrsti nekoliko na-

tančnejše premisliti. Sploh je kaj rad govoril v prilikah, da so preprosti poslušalci boljše razumeli in lažje ohranili njegove nauke. Prilika je namreč dogodba iz naravnega ali pa človeškega življenja, katera ima namen kako višjo, nadzemljsko resnico pojasniti. Prilika se loči od basni v tem, da nam pripoveduje resnično dogodbo ali vsaj tako, ki se lahko večkrat zgodi, basen pa tako, ki se niti ne more zgoditi; tudi nam prilike pojasnjujejo le bolj vzvišene verske ali нравne resnice, basen pa bolj navadna pravila dostojnega in previdnega vedenja. Prilika se tudi loči od gole primere, katera le eno reč primerja z drugo rečjo, ali eno dejanje primerja drugemu dejanju; prilika je pa kar cela dogodba iz zemeljskega življenja, ki pojasnjuje nadnaravno resnico. Po tem pojasnilu nadaljujem.

I. *Drugo priliko jim je povedal Jezus rekoč: Nebeško kraljestvo je podobno človeku, kateri je dobro seme vsejal na svojo njivo. Kadar so pa ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in je prisejal ljulike med pšenico in je proč šel. — Ko je pa zelenje zrastle in sad storilo, tedaj se je prikazala tudi ljulika. Pristopili so pa hlapci hišnega gospodarja in so mu rekli: „Gospod, ali nisi dobrega semena vsejal na svojo njivo? Od kod ima torej ljuliko?“ In jim reče: „Sovražen človek je to storil.“ — Hlapci pa mu rečejo: „Hočeš, da gremo in jo pobereмо?“ In reče: „Nikar, da kje ljuliko pobiraje ž njo vred ne porujete tudi pšenice. Pustite oboje rasti do žetve, in ob času žetve porečem ženjem: Poberte ljuliko in povežite jo v snopke, da se sežge, pšenico pa spravite v mojo žitnico.*

Ker je prilika vzeta iz navadnega kmetskega življenja, je po besedi jako lahko umevna. Da namreč njiva ne rodi toliko in takega sadu, kakor ga pričakuje sejavec, tega ni samo neugodna zemlja kriva, kakor je bilo poudarjeno v prvi priliki, marveč še druge nezgode. Lahko namreč pride nesreča naravnost iz neba: toča, ali prevelika suša ali moča; ali pa setev kvarijo razne živali, ali pa še celo — zlobni ljudje. In to slednje povdarja Jezus v tej priliki. Sejavec je imel nagajivega, škodljivega sovražnika, ki se je zmaščeval s tem, da mu je skrivaj, ko je vse spalo, nasejal ljulike na obdelano njivo. Dalje mu ni treba skrbeti, ljulika raje raste nego pšenica; kopriva ne pozebe, pravi pregovor. V vzhodnih krajih se to res včasih zgodi, in potlej je njiva za več let tako sprijena, da je ni moč popolnoma očistiti. Po rimskem pravu je bilo celo posebej prepovedano to zločinstvo.

Tudi to nam je razumno, da so se hlapci čudoma čudili, ko so zagledali toliko ljulike med pšenico, ker so dobro vedeli, da je bila vsejana čista pšenica. Enako lahko nam je umevna slednjič tudi okoliščina, da bi nerodni hlapci, pobiraje ljuliko, tudi še pšenico poruvali ali pa pohodili. Torej je bilo pri tej tako neljubi dogodbi edino modro to, kar je ukazal gospodar — čakati do žetve.

Toda glavna reč pa ni bila jasna, — namreč pomen prilike. Tega pa prevzetnim farizejem, ki so v svoji puhli oholosti menili, da že vse vedó, Jezus zopet za kazen ni hotel pojasniti; razložil pa je ukaželjnim, ponižnim apostolom in po njih seveda vsem narodom vseh časov, potlej, ko so bili sami in so ga prosili, in sicer tako-le:

Kateri dobro seme seje, je Sin človekov. Njiva pa je svet; dobro seme pa so otroci kraljestva, ljulika pa so otroci hudobe. Sovražnik pa, kateri jo je zasejal, je hudič; želez je kmeč sveta; ženjci pa so angeli. Kakor se torej ljulika pobere in seže v ognju, tako bo ob koncu sveta. Sin človekov bo poslal svoje angele in bodo pobrali iz njegovega kraljestva vse pohujšane in tiste, ki delajo krivico; in jih bodo vrgli v peč ognja, tam bo jok in škripanje z zobmi. Takrat se bodo pravični svetili kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.

Ta razlaga je pač vsakemu umevna; torej naj zadostuje, da pojasnim le še kaj malega. Jezus imenuje njivo svet; a tukaj beseda »svet« nima onega slabega pomena, da bi mislili na hudobni ali sprijeni svet, marveč pomeni dobri del sveta, ljudi, ki so na Kristusovi strani, ali na kratko: **s v e t o c e r k e v**, saj jo božji Sejavec imenuje **s v o j o** njivo in to po vsej pravici, ker jo je odkupil s predrago ceno svoje rešnje krvi. Prilika se obrača na vse čase, kakor naravnost pravi, prav do sodnjega dné, in ker se ima v teku časov sveta cerkev razširiti po vesoljnem svetu, zato se po pravici ves svet imenuje Jezusova njiva. V prvi vrsti nas ta prilika uči, da po božjem dopuščanju bodo tudi v sv. katoliški cerkvi poleg dobrih zmiraj tudi hudobni ljudje, in da bi Jezusovi služabniki, papeži, škofje in mašniki, ne storili prav, ko bi takoj izobčili kar vse grešnike, ker bi bilo to le na škodo sveti cerkvi: ker mnogi se vendar-le še poboljšajo, — oj, kolika zguba bi bili za sv. cerkev vsi oni srečni milijoni, ki jih ponosno imenujemo **s v e t e s p o k o r n i k e**! Poleg tega bi bili premnogi dobri tudi užaljeni, ako bi se n. pr. dobrim otrokom izobčili slabi stariši, ali dobrim starišem grešni otroci, dobri soprogi grešni mož ali

obratno itd. — gotovo bi premnogokrat škodo trpela tudi pšenica! Hudobni pa dajejo tudi toliko prilike dobrim ljudem za izvrševanje najlepših čednostij, potrpežljivosti, krotkosti, spokornosti i. t. d. — torej ima pšenica še večkrat korist od plevela! In kako lepo se tu kaže božje usmiljenje, ki čaka grešnika, naj bi se poboljšal; božja modrost, ki zna tudi hudo obrniti na dobro; božja moč in pravičnost, ki bo sodnji dan izročila večni kazni vse, kar se ni hotelo poboljšati o pravem času.

Prilika nam kaže tudi kaj lepo znake sv. cerkve. Naša cerkev je edina, ker ima Kristus le eno njivo, na katero seje dobro seme; naša cerkev je sveta, ker ima od Kristusa le dobro seme, le samo svetost, svete nauke in polno milostij za sveto življenje, kar je slabega in grešnega je od drugod, od satana; naša cerkev je apostolska, ker najprej je bilo na tej njivi vsejano božje seme, slabo seme je bilo prisejano pozneje, krivoverstvo, razkolništvo ni rast Kristusove in apostolske setve; naša cerkev je katoliška, ker je za ves svet in za vse čase do sodnjega dné ena in ista njiva ter ista setev. Pa tudi nezmotljivost je izražena, ker služabniki, Kristusovi namestniki, dobro ločijo pšenico od ljulike; in edinozveličalnost se kaže, ker sodnji dan bo le pšenica, ki je izrastla iz Kristusovega semena, vsprejeta v nebeške žitnice.

Iz tega razvidite, da je prilika proroška, in si tudi lahko mislite, s kolikim navdušenjem jo je pripovedoval naš božji Učenik Jezus Kristus, ki je gledal v prihodnost z božjim očesom, kako se razvija njegova setev, kako veličasten bo dan žetve, ki ga sveta cerkev imenuje »veliki dan«. Nikdar se še ni noben poljedelec tako razveselil in se tudi ni mogel tako razveseliti, ko je ogledoval svoje zlato polje, kakor Jezus Kristus, ko je v duhu gledal svojo njivo, svojo setev: ta njiva je tako dolga — sega tako daleč, kamor sega čas, tje do sodnjega dné skoz vsa stoletja; je tako silno obširna, razteza se po vesoljnem svetu; je tako silno rodovitna — bilka pri bilki stojé vsi izvoljenci, svetniki in svetnice vseh dežel, vseh časov, vseh narodov, vseh jezikov, vseh stanov — s težkim klasjem obilnih zaslug obloženi! Vso to nepregledno množico bodo angeli spravili v večno radost, tam se bo svetila kakor solnce v rajskem blesku vekomaj! Seveda vidi njegovo božje oko tudi ljulike obilno, a tudi ljulika bo služila v njegovo proslavo — pričati bo morala vekomaj njegovo neskončno usmiljenost, ker jo je toliko časa trpel med svojo pšenico, njegovo svetost, ker jo dá tako skrbno odbrati in ločiti od pšenice, pa njegovo pravičnost, ker jo izroči večnemu neugasljivemu ognju!

Poleg tega, da je vsa cerkev božja njiva, na kateri rastejo otroci božji in otroci satanovi, je tudi še posebej srce posamnega kristijana njiva, na kateri dobro prospeva Kristusovo seme, njegov nauk, njegove milosti; a tudi lahko vse pokazi satan, če začne sejati seme svojih pogubnih naukov in zmot, pomočnikov se mu itak nikjer ne manjka. Zatorej morajo dobro čuti, kateri so postavljeni za varuhe drugim; pa tudi sam mora vsakdo skrbno paziti na svoje srce. Zato Jezus tudi to priliko sklene z opominom: *Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.*

II. Tretja prilika se glasi: *Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnju, katero je človek vzel in vsejal na svojo njivo (svojo vrt). To je sicer najmanjše izmed vseh semen; kadar pa zraste, je večje, kakor vsa zelišča, in je drevo, tako da ptice izpod neba pridejo in prebivajo na njegovih vejah.*

Po besedi obrača ta prilika našo pozornost posebno na tri reči: da je zrnce majhno, da iz njega zraste veliko zelišče kakor drevo in da to drevo ponuja pticam izpod neba prijetno bivališče. Na to troje se moramo ozirati tudi pri razlagi. Gorčično seme in iz njega vzrastlo veliko zelišče je sveta cerkev z ozirom na zunanje razširjanje; človek, ki je seme vsejal, je Bog; njiva je svet; ptice izpod neba pa so vsi pravoverni, kateri v sveti katoliški cerkvi najdejo časno in večno srečo — božji mir.

Mogoče, da je še kakšno manjše zrno kot gorčično, vendar gledé urne rasti in drugih lastnostij, bi bilo težko katero drugo tako primerna podoba razširjanja sv. katoliške cerkve. Če človek pregleduje to malo zrnce, bi menil, da ne more nič posebnega zrasti iz njega; pa skušnja kaže, da že v naših krajih zraste precej veliko zelišče, v Palestini pa se še celo visoko vzdigne, do 3 m, in se na široko razkošati, da je res videti kakor drevo.

Tudi sveta cerkev je imela silno majhen in pohleven začetek. V betlehenskem hlevcu in v ozki hišici v Nazaretu je bilo dovolj prostora zanj; tam je bil njen začetnik Jezus Kristus in prva dva člana, Marija in Jožef. Potlej si je za stalno pridobil apostole in učence in nekaj pobožnih žen — če vse skup štejejo, okrog sto in dvajset duš — to je bila njegova cerkev, ko se je poslovil od zemlje. A seme je bilo vsejano in po prihodu sv. Duha je jelo silno hitro rasti. Že binkoštni praznik se je vsled prve pridige sv. Petra spreobrnilo tri tisoč duš; kmalu potem zopet pet tisoč. Potlej so se razšli apostoli na vse strani sveta in oznanovali sveti

evangelij vsem narodom; kmalu ni bilo v širokem rimskem cesarstvu skoro nobenega mesta, kjer bi ne bilo kristijanov. Res, da so se upirali paganski vladarji na vso moč razširjanju sv. cerkve; pa čeravno so na milijone kristijanov pomorili in poklali v najgrozovitejših mukah, rasti krepkemu drevesu niso mogli ustaviti, le še krepkeje se je razvijalo: »kri mučencev je bila seme kristijanov.« Še-le dve sto let je rastlo to drevo, in je mogel cerkveni pisatelj Tertulijan ponosno reči paganom: *Komaj smo se začeli prikazovati na svetu in že smo v večini po vaših deželah. Napolnujemo vaša mesta, vaše otoke, vaše vasi, vaša zbirališča, vaša polja, vaše družbe, vaše sodnije in zборе; le vaše temple vam puščamo prazne.* V treh prvih stoletjih šteje sv. cerkev le svetih mučenikov enajst milijonov; in vendar je bilo, ko je minulo preganjanje, še več milijonov kristijanov. Kako lepo pa je še-le začelo rasti in se razširati to sveto drevo, ko so še rimski cesarji postali kristijani in jeli podpirati krščanstvo. Zgodovina nam kaže, kako se je krepila korenina, kako se širilo deblo, se razprostirale veje in se polnile s prekrasnimi listi in cveti! V osmem stoletju, ko je prenehalo preseljevanje narodov, se je število vernikov že narastlo na trideset milijonov. Ob koncu srednjega veka, v petnajstem stoletju, jih je bilo okrog sto milijonov. Sedaj je, vkljub temu, da jih je v zadnjih tri sto letih vsled krivoverstva veliko odpadlo, še okrog dve sto in štirideset milijonov katoličanov. In kako je v sedanjih dneh ganljivo gledati pogumne junake misijonarje, ki veledušno zapustijo preljubljeno domačijo, da nesó zapuščenim bratom neprecenljivi dar, ki so ga sami sprejeli iz nebes, vero Jezusovo! Celó nežne gospodičine se odločijo ter v raznih redovih pogumno vzprejmó ves težavni trud daljnih misijonov! Kdo bi se ne veselil, če vidi, kako pridno in vspešno se priliva prečudnemu drevesu! Vspeh raznih misijonov sedanjih in preteklih dnij in pogostne spreobrnitve krivovercev pričajo, kako je iz majhnega zrnca izrastlo in še zmiraj raste veličastno drevo naše svete cerkve in svoje košate veje razteza na vse strani po vesoljnem svetu.

Tudi v tej priliki se nam prelepo razodevajo lastnosti sv. cerkve. 1. Drevo je podoba edinstvi. Iz korenine se vzdiguje eno samo deblo, ki razprostira na vse strani veje, na katerih se prikazuje povsod enako perje, enako cvetje, povsod enak sad; po vsem drevesu se pretaka iz korenin isti sok, t. j. po vsem svetu ima sv. cerkev iste nauke, iste sv. zakramente, isto daritev. 2. Tudi

svetost katoliške cerkve je razvidna iz te prilike. *Kedar gorčično seme zraste, je drevo, tako, da tice izpod neba pridejo in prebivajo na njegovih vejah, pod njegovo senco.* Kaj so te tice drugega, nego ljudje, kateri v sv. katoliški cerkvi iščejo miru in zveličanja? In kateri so ti? Vsi taki, kakoršnim so že nad betlehemsko planjavo angeli napovedovali mir, ker so peli: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so dobre volje.« Navadne živali hodijo le po tleh, mnoge se skrivajo celo v podzemeljske votline; ptički pa, kateri živijo več v zraku, nego na tleh, iščejo veselja in počitka na vejah. Le taki ljudje, kateri imajo veselje in voljo za višje, nadzemeljske reči, imajo tudi veselje do sv. cerkve in se je zaupno in radostno oklepajo; kateri pa so vsi zatopljeni v posvetnost, zakopani v strasti in greh, se je ogiblejo in bežijo od nje. Pa blagor vsem, kateri se zaupno bližajo temu drevesu, zakaj čudovito blažilno moč ima za slehrno srce. Po deblu, po vejah, po listih, po cvetju in sadu se pretaka le sama svetost — kri Jezusovega presv. Srca! Tukaj so zajemali sveti apostoli junaško gorečnost; tukaj so dobivali sveti mučenci čeznatorno moč; tukaj si je ohranilo brez števila mladeničev in devic nedolžno srce; tukaj so bili sveti spokorniki tako pretreseni, da so jeli točiti spokorne solze. In tako se godi še sedaj; imenik svetnikov še ni dovršen; dovršen bo še-le sodnji dan. — Enako se nam kaže v tej priliki, da je sveta cerkev 3. katoliška in 4. apostolska. Kristus je vsejal le eno zrnce, iz katerega je izrastlo drevo, ki ima zadostovati vsem krajem in vsem časom; saj Gospod sam posebej povdarja velikost tega drevesa. In že v lastnji vsakega drevesa je to, da se ne sprevrže; tudi stoletja ga ne predrugačijo; drevo le samo raste in se širi, a svoje narave ne spreminja. In če se kje kaka vejica ali kak vrh spridi in posuši, se urno odseka in nove mladike začno poganjati in drevo raste dalje v novi lepoti. Tako je tudi sveta cerkev ravno tista, katero je Jezus izročil apostolom, ter ima vse nauke in vse pomočke, katere so apostoli vzprejeli od Jezusa takrat, ko je bilo vsejano gorčično zrnce; torej tudi drevo ne more biti drugačno, kakor apostolsko.

V prvi vrsti velja prilika sv. cerkvi sploh, a tudi za posamezne vernike ima prelepe nauke in opomine. Tudi posameznik mora z malim začeti; *ponižnost* je najimenitnejša čednost v svetostnem življenju in je podlaga vsem čednostim. In kakor je krščanstvo nastalo po svetu in še raste, tako naj tudi raste v našem

srcu. Kristijan ne sme nikoli obstati in reči: »dosti je!« marveč vedno mora hrepeneti po višjem, ker v dušnem življenju gré vsakdo nazaj, kateri je nehal stopati naprej. *Rastite v milosti in spoznanju Gospoda našega in Zveličarja Jezusa Kristusa!* (II. Pet. 3, 18.)

Zahvalimo se Jezusu za prelepe nauke, katere nam daje v svojih vzornih prilikah, in posebej, za neskončno usmiljenje, ki je ima do grešnikov; pokažimo pa svojo hvaležnost tudi v dejanju, da zvesto izpolnjujemo njegove nauke, osobito nikar ne bodimo predrzni zaradi njegove dobrotljivosti, saj nam sam pové, da na sodnji dan pa bo brez usmiljenja dal pobrati vse trdovratne grešnike in izročil peklenškemu breznu, kjer bo nepopisno gorjé na vse veke. Zatorej pripravljajmo se o pravem času, kakor nas uči prilika o drevesu. Pravični človek se v sv. pismu prilikuje drevesu, ki je zasajeno kraj potoka in prinaša sad o pravem času. Ako se drevesno deblo prereže, nam kaže na prerezi toliko kolobarjev, kolikor let je staro; táko bodi tudi naše življenje, da bomo vedno rastle in napredovali v dobrem, da se bomo mogli ob koncu z veseljem ozirati nazaj na pretekle dni in da nas bo Zveličar po svoji božji obljubi z veseljem vzprejel k sebi v nebeško kraljestvo. Amen.

A. Kržič.

2. Apostolski lov v sv. katoliški cerkvi.

Ne boj se, odslej boš ljudi lovil.
Luk. 5, 10.

O velikem in pomenljivem čudežu ste ravnokar slišali, predragi v Gospodu. Celo ljubo noč so se učenci-ribiči zastonj trudili, na Učenikovo besedo pa odvežejo še enkrat čolne in vržejo mreže, in glej, hipoma vjamejo toliko rib, da se jim hočejo mreže potrgati, in da jih komaj srečno spravijo na suho. Vsled tega se vsi zgrozijo, in Peter ves iz sebe poklekne pred Odrešenika, češ: Gospod, jaz grešnik nisem vreden, da sem tako blizo tebe. — Pa ne samo velik, ampak tudi jako p o m e n l j i v je ta čudež. Učenci namreč, potegnivši čolne h kraju, popusté vse in gredó za Jezusom. Apostoli so bili ribiči po svojem stanu, in glejte, te ribiče si je Odrešenik izmed vseh izbral in jih postavil za duhovne ribiče, ki naj bi šli po celem svetu in lovili ljudi, zbirali kot kristijane v sv. katoliško cerkev. Petru namreč pravi: *Ne boj se, odslej boš ljudi lovil.* Tako je torej ta čudežni ribji lov podoba duhovnega, apostolskega lova v sv. cerkvi. Ker je pa ta apostolski lov tako imeniten — gré se

namreč za naše večno zveličanje — oglejmo si ga natančneje in preudarimo v treh delih: 1. Kdo so ribiči v sveti cerkvi; 2. s katero mrežo lovijo; 3. kdo so ribe.

Sv. Duh naj nas milostno razsvetli, da prav spoznamo imenitne resnice, omeči naj nam srce, da bomo vselej otroško udani od Kristusa postavljevim ribičem sv. cerkve.

I. Že po preroku Jeremiji je Bog napovedal, da pošlje na svet veliko ribičev, ki bodo lovili duše: *Glej, jaz bom poslal veliko ribičev, pravi Gospod, in lovili jih bodo; in potem bom veliko lovcev nad nje poslal, in lovili jih bodo po vseh gorah, po vseh gričih in po brlogih v skalovju.* (Jer. 16, 16.) To obljubo je Jezus izpolnil na vnebohodni dan. Na Oljski gori še enkrat povzdigne svoje roke nad apostole, jih blagoslovi in pošlje širom sveta, naročujoč jim: *Pojdite in učite vse narode, in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.* (Mat. 28, 19.) S temi besedami je Odrešenik postavil apostole za učnike narodov, ribiče, ki naj bi širili sv. cerkev na zemlji. Preproste, neučene može si je izbral, da bi se tembolj razodevala po njih njegova moč, zakaj *ni nič, kateri sadi, in nič, kateri priliva, ampak Bog, kateri rast daje.* (I. Kor. 3, 7.)

Te može je sv. Duh binkoštni praznik še posebej razsvetlil, da so nezmotljivo učili sv. resnico, jih potrdil, da so poprej boječi omahljivci postali goreči, neustrašni, kakor sv. Pavel, ki sam pravi v Efezu starešinam cerkve t. j. ondotnim škofom in mašnikom: *Tudi svojega življenja ne cenim dražjega, kakor sebe, da le dokončam svoj tek in službo besede, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da pričujem evangelij milosti božje.* (Ap. dej. 20, 24.) Apostoli so pa pomrli, a Jezusova cerkev ima stati do konca sveta. Zato so pa apostoli s poklado svojih rok oblast, katero so prejeli od Odrešenika samega, izročali drugim, škofom in mašnikom. In to se ponavlja še dandanes. Pravico, ljudstvo poučevati v sv. resnicah, ima le škof ali mašnik, na katerega je posvečeni škof položil svojo roko. Zdi se, kakor bi hotel reči škof novoposvečenemu mašniku, ko mu položi roko na glavo, isto kar je Kristus rekel Petru: *Odslej boš ljudi lovil.* Ti ribiči so božji poslanci: *Na tvojo besedo pa bom vrgel mrežo.* Oni torej ne delajo v svojem imenu, ampak na povelje, v imenu Jezusovem. Pa tudi le toliko časa delajo v Jezusovem imenu, dokler so v Petrovem čolnu t. j. v zvezi z rimskim papežem, ki je naslednik sv. Petra, zakaj sv. evangelij nam trdi, da je Jezus *stopil v čoln, kateri je bil Simonov, Simona-Petra pa je bil po-*

stavil za svojega namestnika na zemlji. Kakor hitro bi se torej kak škof ali mašnik nepokorno ločil od sv. Očeta, ni več učenik resnice, ni več apostolski ribič, in ljudstvo bi samo grešilo, ako bi šlo za njim. S tem je prelepo in trdno zavarovan božji nauk v sv. cerkvi, da ostane neokaljen in nepokvarjen do konca.

Škofje in mašniki v zvezi s sv. Očetom so torej apostolski ribiči v sv. katoliški cerkvi.

II. S katero mrežo pa lovijo?

Apostoli so lovili z mrežami. Ribiči lovijo sicer tudi še na trnke, toda p o g l a v i t n o ribiško orodje je vendar-le mreža. Glejte, tako je tudi Kristus apostolom dal razne pomočke v roke, ko jih je razposlal ljudi lovit, izpreobračat. Ne sicer denarja, da bi jih podkupovali, saj hoče, da prav ubožno-preprosto prehajajo s kraja v kraj: *Ne nosite mošnje, ne torbe, ne čevljev.* (Luk. 10, 4.) Tudi jim ni dal meča, da bi jih silili k sv. veri, ker želi, da se človek prostovoljno uda njegovemu sladkemu jarmu. Dal jim je pa obilno duhovnih pomočkov, svete zakramente in v prvi vrsti b o ž j o b e s e d o. S to božjo besedo, katero jim je najprej on sam oznanoval, naj bi mečili srca ljudij očitno in na samem, v šoli, v spovednici, na leci, v zasebnih hišah, ne samo v cerkvi, ampak tudi na javnih prostorih, kjer se gré za večni blagor ljudij.

Da pa ribič z mrežo res kaj vjame, treba, da je mreža najprej c e l a. Če je pretrgana, riba, videč nevarnost, šine kot blisk skozi luknjo, in ves ribičev trud je zastonj. Tudi božja beseda, s katero lovijo ribiči sv. cerkve, je cela, to se pravi, popolna, ker obsega vso resnico in ves božji nauk. Celo resnico je prinesel Zveličar iz nebes in celo resnico so slišali apostoli iz njegovih ust. In ta cela resnica se nam je ohranila nepokvarjena do danes. Nekaj so nam jo apostoli zapisali v svojih listih in evangelijih, še več pa se nam je ohranilo po ustnem izročilu. Poizgubilo pa se je ni nič. Ta celi božji nauk popolnoma zadovolji človeka, ker v njem najde vsakdo, ako le hoče, cel odgovor na vsako versko vprašanje. Treba ga je le poslušati v cerkvi. Ko bi nam, prelubi v Gospodu, Odrešenik ne bil razodel cele resnice, bi se ljudje in brezbožneži še posebej lahko izgovarjali, češ, saj tega nismo vedeli ali slišali. In gotovo bi bile pretrde Jezusove besede: *Kdor vanj veruje, ne bo sojen; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edino-rojenega Sinu božjega;* (Jan. 3, 18.) in pretrde tudi besede Janeza Krstnika: *Kdor je pa Sinu neveren, ne bo življenja videl, temveč jeza božja ostane nad njim.* (Jan. 3, 36.) Tako pa nima nihče izgovora.

Pa ne samo cela, ampak tudi dovolj močna mora biti mreža, da ribič ne lovi zastonj. Močna je tudi apostolska mreža, božja beseda. In taka mora tudi biti, zakaj med pridigarjem in poslušalcem je vedna vojska. Duhovnik mora ne samo poučevati, ampak tudi svariti, opominjati, groziti v božjem imenu; ne sme samo lica božati, ampak, če treba, tudi trdo prijeti. On mora priporočati čednost, pobijati pa greh. A zoper vse to se vzdiguje v poslušalcu huda natora in strast. Apostolski ribič mora premagati srce človeka, a jako malo bi opravil, ko bi si prisvajal sam kako oblast nad kom. Bog je, ki je Gospodar vseh src, in ne duhovniku, ampak Bogu se mora pokoriti slehrno srce. Jako malo bi opravil, ako bi iskal le lepih besed in izrazov, kakor jih imajo radi posvetni govorniki na shodih in zbornicah, treba, da ima na jeziku res močno besedo, ki pretrese človeško srce in je gane. In taka je božja beseda. S to kroti duhovnik napuh in podira slabe navade. O božji besedi pravi sveti Ambrož, da »čisti, razsvetljuje, užiga«. Grešnike čisti, ker jim vceplja sovraštvo do greha; pravične razsvetljuje: *Svetilnica je mojim nogam tvoja beseda, o Gospod* (Ps. 118, 105.); popolne užiga z vsem ognjem božje ljubezni: *Tvoja beseda je v ognju močno očiščena*. (Ps. 118, 140.). Prav ima sveti Pavel, ko piše: *Živa je namreč božja beseda in ostrejši kot vsak na obe strani oster meč in seže do ločitve duše in duha, tudi sklepov in mozga in razsodi misli in namene srca*. (Hebr. 4, 12.) Kako močna je božja beseda, nam priča stara in nova zaveza. Od začetka je delala čudeže in jih dela še dandanes. Prerok Natan v lepi priliki na mah pretrese Davida, ki je bil umoril Urijo, da kralj ves skesan zakliče: *Grešil sem zoper Gospoda*. (II. Kralj. 12, 13.) Prerok Jona hodi po ulicah in Ninivljanom pokoro oznanuje: *Še štirideset dnij in Ninive bodo pokončane. In Ninivljani so verovali v Boga in so oznanili post ter se oblekli v rašovnike od največjega do najmanjšega*. (Jon. 3, 4.) Kako močna je božja beseda, da je hipoma izpreobrnila Savla na potu v Damask, Avgušтина v Milanu na vrtu. Koliko moč do vernikov so imeli vselej pobožno-goreči pridigarji, sv. Vincenc Fererski, Frančišek Ksaverij i. dr. Kako čudovito delujejo sv. misijoni še dandanes! Grešnik, star in zaslepljen, ves skesan pristopi k spovednici, da, celo na glas izpové svoje pregrehe. Zares, božja beseda je čudovito močna mreža.

III. Iz vsega, kar ste doslej slišali, ste pa tudi že spoznali, kdo so ribe v sv. cerkvi. Te so namreč vsi ljudje brez razlike, vsi ljudje celega sveta in vseh časov. Sv. katoliška cerkev je ustanov-

ljena v prid človeštvu, po njej je hotel Odrešenik deliti ljudem sad svojega odrešenja. Njegovo božje srce pa je objemalo z enako ljubeznijo vse ljudi: *Sin človekov je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega*. Zato pa ni omejil sv. cerkve le na en kraj, recimo le na Evropo, ampak ji je moral dati notranjo moč, da se more razširiti po celem svetu in sprejeti v svoje krilo vsacega, kdor je le dobre volje. In ker bodo ljudje do konca, jo je moral ustanoviti, da stoji do konca sveta, da bo tudi zadnji človek na svetu lahko našel vse, kar mu je treba, da se zveliča. In tako jo je zares tudi ustanovil: *Pojdite po vsem svetu, naroča apostolom, in učite vse ljudi, in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta*.

Sv. Avguštin primerja svet morju, rekoč: *Morje se v podobi imenuje ta svet, kjer se ljudje s slabim. hudim poželjenjem kakor ribe drug drugega preganjajo*. (Enarr. in ps. 64.) In res je ta svet jako podoben razburkanemu morju. Morje nima miru; hud veter je vzburi, da visoko valovje preti ladije potopiti. Velikanske ribe se v divjem diru preganjajo sem in tje. Voda je slana in grenka, glej, podobo tega sveta. Koliko grenkosti in solzâ, koliko sovražnega preganjanja, koliko vzburjenih strastij! Mir se začne še-le v grobu. In v tem nemirnem vrtincu lovijo apostolski ribiči človeški rod. Kakor ribič ne vé, je li kaj in kako ribo vjame, ravno tako pridigar ne vé, jeli bo vjel kaj, ne vé, koga pridobi zase. (Auct. oper. imperf. in Matth. Hom. 7.)

Slišali ste, da v sveti cerkvi apostoli in njihovi nasledniki, škofje in mašniki, zlasti z božjo besedo pridobivajo ljudi za Boga. Apostolski ribiči so strogo dolžni ribariti, učiti; zato pa so tudi verniki strogo dolžni poslušati njihov glas. Pred vsem je torej potrebno, da ste otroško udani svojim duhovnim pastirjem in da jih ubogate v vseh duhovnih zadevah. Potem pa morate tudi vi, vsak v svojem delokrogu, biti ribiči. Stariši, bodite ribiči s tem, da skrbite za krščansko izrejo svojih otrok, da ne pohujšujete in ne trpite pohujšanja v svojih hišah, ampak da ste vsem lep zgled. Gospodarji, bodite ribiči s tem, da skrbite za krščanski red po svojih hišah, da pri vas cvete lepo krščansko življenje. Vsak izmed vas bodi ribič z lepim zgledom, kjerkoli se nam le prilika ponudi, zakaj vedimo, da vsakemu velja kolikor toliko po njegovem stanu Kristusova beseda: *Odslej boš ljudi lovil*. Amen.

J. Kromar.

Peta nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXVIII.

Resnično vam povem, ako ne bo obilnejša vaša pravičnost, kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo. Mat. 5, 20.

Mnogovrstno se je naš Gospod Jezus Kristus trudil, da bi ljudem dovolj jasno razložil svoje nebeške resnice. Večkrat je rabil primere iz naravnega življenja, posebno takih rečij, katere so bile ljudem pred očmi, kakor n. pr. v svoji pridigi na gori je pokazal na cvetice na polju in na ptice v zraku, za katere Bog tako lepo skrbi, da bi ljudem vzel iz srca prevelike skrbi za časne potrebe. Mnogokrat je pa tudi kazal na zglede domačih ljudij; posebno je rad šibal napake pismarjev in farizejev ter svaril svoje poslušalce, naj jih nikar ne posnemajo, marveč naj ravnajo ravno nasprotno. Tako pravi v današnjem evangeliju, ki je vzet iz ravnokar omenjenega gorskega govora: *Ako ne bo obilnejša vaša pravičnost, kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo*; in potem jim našteva razne napake in zmote, kakor nam je že znano. Osebito je pa rad razlagal v prilikah najiminenitnejše resnice svete vere, posebno nauk o sv. katoliški cerkvi in o nebeškem veselju ter o prizadevanju za nebese. Take prilike sem vam razlagal že tri, in danes vam razložim še tri drugi, katere je Jezus povedal o isti priložnosti.

I. *Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.*

Jako kratka je ta prilika, a globokega pomena. Kaže nam namreč novo stran božjega kraljestva. Prilika o sejavcu in gorčičnem zrnju nam bolj kaže zunanje razširjenje sv. cerkve, ta prilika pa nas uči, kako nebeško kraljestvo deluje na znotraj, na srce človeško in na življenje. Torej tukaj kraljestvo božje ne pomeni toliko sv. cerkve, kakor se širi krog na pozemeljskem krogu, marveč njeno notranje delovanje; tukaj je kraljestvo božje: nauk Jezusov in njegove milosti ter vse to, kar sv. cerkev v naše zveličanje ponuja in deli, veleva in nasvetuje; ali kakor nekateri cerkveni učeniki razlagajo, je Jezus sam, ki je obljubil pri svoji

cerkvi ostati do konca sveta. Žena pomeni sveto cerkev; trije polovnjaki moko pomenijo mlajše treh Noetovih sinov, torej ves rod človeški; pri posameznem človeku pa lahko pomenijo um, srce in telo, ali pa misli, besede in dela — torej vse dušne in telesne moči in pa vse dejanje in nehanje človeško.

Iz tega, kar dela kvas v moki, se kaj lepo dá pojasniti vse, kar dela sv. cerkev v našem dušnem življenju. Kvas prvič spremeni moko tako, da vzprejme njega lastnijo ter je vsa prekvašena, kolikor je pride v dotiko s kvasom; drugič moko razširja in vzdiguje, da, kakor pravimo, testo vzhaja; tretjič testo tako predela, da se speče zdrav in slasten kruh — tečen živjež. Enaki nasledki se pokažejo tudi pri človeku, kateri s pridom vzprejema Jezusove nauke in milosti — Jezusovo kraljestvo. Ta nebeški kvas ga vsega spremeni in prenaredi, — oblaži in povzdigne, — nasituje in osrečuje.

Kvas božjega kraljestva človeka vsega predela, takorekoč prestvari, da postane vse drugačno, čisto novo bitje. Zato se tudi prvi zakrament, sv. krst, imenuje *prerojeneje*. In ker sv. cerkev ne neha dan na dan pridevati tega božjega kvasu, se ga čimdalje bolj navzame vsa človekova natora., tako da nobena stran njegovega bitja ne ostane brez kvašenja: razsvetljuje mu um z nebeško lučjo svetih naukov tako dolgo, da mu je vse jasno, kar potrebuje za časno in večno srečo; očiščuje in posvečuje mu srce tako dolgo, da odpravi iz njega vso zlobnost in grešnost ter je napolni z nebeško lepoto krščanskih čednostij in krščanske popolnosti; ob enem pa tudi tako blagodejno upliva na njegove telesne moči, oči, ušesa, jezik i. t. d., da zamori in ukroti grešno nagnjenje ter jih deva duhu pod oblast, — da mu že po zunanjem odseva dušna plemenitost. Tako dolgo ne miruje, dokler se ni vse prekvasilo, vse spremenilo: dodeli mu nove misli, nove želje, nova čustva, novo nagnjenje in hrepenenje, novo veselje — novo življenje: kristijan se tako navzame Kristusovega duha, da postane, kakor pravi Tertulijan — drugi Kristus — *da je Kristus vpodobljen v njem*, kakor uči sv. apostol Pavel (Gal. 4, 19.), da je ne le po imenu, marveč tudi po resnici kristijan — res ves Kristusov!

Da boste te besede boljše umeli, postavite si pred oči kate-regakoli svetnika, katerokoli svetnico izmed onih milijonov, ki nekodaj sami pri sebi skusili vse to. — Poglejte sv. apostole: kolika vera, koliko zaupanje, kolika neugasljiva gorečnost in ljubezen

za božjo reč jim noudaje junaško srce! Poglejte milijone mučenčev: kakor levi so močni, veselo pevaje hitijo v smrt! Poglejte neštete trume čistih mladeničev in devic; kako jim je bilo po tem božjem kvasu posvečeno oboje — telo in duša, da so kakor angeli v človeški podobi živeli na zemlji, v čistih mislih in svetih željah, koprneli le po nebeških zakladih, greha in grešnih nevarnostij pa se ogibali, če so morali zato še toliko trpeti! — Poglejte dolge vrste svetih papežev, škofov in mašnikov: kdo jim je v srcu prižgal toliko gorečnost in tolik pogum, da so sami sebi mogli pridobiti tako visoko popolnost, zraven pa še toliko drugim odpreti nebeška vrata? — ali ne kvas božjega kraljestva? — Poglejte svete spokornike: kaj jim je tako zelo pretreslo srce, da so popustili grešne veselice in s toliko pokoro in tako obilnimi solzami opirali svoje prejšnje dolgove? — ali ne mar kvas božjega kraljestva? — Poglejte sploh vse one, kateri so se v različnih stanovih, med svetom ali pa v samoti, v bogastvu ali pa v revščini posvetili: kje so zajemali moč, da so bili tako potrpežljivi, celo veseli v svojem preobilnem trpljenju; odkod jim je prihajala tista rajska plemenitost, ker so na telo le mislili, da so je mrtvili in pokorili, na goljufivi svet, da so ga zaničevali, na vnebovpijoče krivice, da so jih odpuščali, na sovražnike, da so molili zanje in jim hudo povračali z dobrim, na bližnjika, da so mu stregli in delili dobrote? odkod tolika pobožnost v molitvi, toliko sovraštvo do greha in tolika vnema za čednosti, tolika ljubezen do Boga in do bližnjika — toliko prizadevanje za nebesa? — ali mar ni vsega tega storil čudoviti kvas kraljestva božjega?

Kvas božjega kraljestva povzdigne človeka nad vse zemeljske reči, do največje časti, da postane *deležen božje nature* (II. Pet. 1, 7.) Prava čast in plemenitost človekova namreč ni v visokih službah, obilnem bogastvu, učenosti, hrabrosti in v drugih minljivih prednostih, marveč v tem, da v krščanski popolnosti postaja čimdalje bolj Bogu podoben ter si z neomadežanim življenjem pridobi lepoto in čast, katera mu ne bo odvzeta vekomaj. Kdor si išče pozemeljske časti, našel jo bo le v enem delu sveta, le v enem kraljestvu, v enem mestu, v eni vasi, morda celo le v eni hiši — za nekaj časa; človek pa, kateri je na duši in na telesu poveličan do kvasu božjega kraljestva, si pridobi nebeško plemstvo, nebeško neizmerno veliko in neminljivo čast. Angeli mu skazujejo čast, vsi svetniki ga čislajo in se z veseljem ozirajo nanj;

Marija ga obsipa s svojo materino ljubeznijo, Bog sam ga ljubi kot svojega otroka in dediča — časté ga vsa nebesa! Najpreprostejši človek — posel, najemnik, ki si z žulji svojih trudnih rok služi trdi kruh, katerega skoro nihče ne pozna, za katerega se ne zmeni nihče, ali k večjem le takrat, kadar ga zaničuje, — ako je prekvašen s tem božjim kvasom, je povzdignjen nad vse zemeljske imenitnosti, — angelom in svetnikom je vrstnik! Tudi telo pobožnega kristijana je že sedaj na zemlji deležno te rajske časti, ker je posvečen tempel, v katerem Bog sam z veseljem prebiva. Prav je, da je še po smrti časté, — mu sveče prižigajo, — glasno zvonijo, — zemljo blagoslavljajo, v kateri ima počivati, — pobožno molijo na njegovem grobu! Celó to se zgodi pri tistih, ki so se na zemlji prav posebno navzeli božjega kvasu, — da se jih še črna prst ne upa lotiti, da bi jih s kemično silo spremenila v trohno, — gladni črvi v grobu se jim ne upajo bližati, da bi glodali njihove svete ostanke! Ali si morete misliti še večjo čast?

In koliko s r e č o prinaša slednjič ta kvas, kdo bi mogel popisati? Najlažje nam bo to razumeti, ako se ozremo na one, kateri n i s o srečni. Zakaj so nesrečni? Vprašaj nesrečne po ječah, ali one, ki med svetom vzdihujejo, — vsi po vrsti ti bodo morali odgovoriti, da zato so nesrečni, ker so morda že prav zgodaj — zgrešili pravo pot. Kdor je vedno hodil po pravi poti, — kdor ima samo čiste stopinje za seboj, — kdor je ves prekvašen s kvasom nebeškega kraljestva, ta ni nesrečen; in če ga neprevidoma kdaj zadene kaj hudega, ne žaluje, marveč se celo veseli v trpljenju. In zdi se mi, da v tem je vrhni vspeh kvasu božjega, da največji ljubljenci božji so bili deležni največjega trpljenja: rane Jezusove so jim bile čast in ponos, pa — nebeška radost!

Pač srečne so družine, kjer se stariši in otroci in posli navzamejo tega kvasu; srečne so šole, kjer učitelji in učenci s tem kvasom blažijo um in srce; srečna so mesta in dežele, kjer je še ta kvas v navadi; blagor vsakemu posamezniku, ki se dá temu kvasu tako prekvasiti, da mu kraljestvo božje takorekoč preide v žile in kosti, v kri in življenje! Gorjé pa mestu, kadar začne nasprotni kvas peklenškega kraljestva kazati svojo moč — tisti kvas, pred katerim je Jezus svaril apostole, rekoč: naj se varujejo kvasu *farizejev* in *saducejcev* (Mat. 16, 6.). tisti *stari kvas*, *kvas hudobije* in *malopridnosti*, ki ga sv. apostol Pavel tako nujno veli *postrgati*; tisti nesrečni kvas, s katerim tako pridno mesijo brezverci, krivo-verci, framasoni itd. ter tirajo človeštvo v časni in večni pogin!

II. Čujte še nadaljni dve kratki priliki o skritem zakladu in dragem biseru. *Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritemu v njivi, katerega je človek, ki ga je našel, skrnil, in od veselja nad njim gré in vse proda, kar ima, in kupi tisto njivo. — Spet je nebeško kraljestvo podobno kupcu, kateri išče dobrih biserov, kateri, ko je našel en drag biser, je šel in prodal vse, kar je imel, in ga je kupil.*

Te dve priliki sta si tako zelo podobni, kakor dve sestrici, da se mi ne zdi primerno ju ločiti, marveč si hočemo obe skupno nekoliko ogledati in pojasniti. Bistveno imata obe enak pomen: obe nam kažeta neizmerno vrednost in ceno nebeškega kraljestva. Cena in vrednost je v navadnem življenju večkrat različna; večkrat se drago plača reč, ki je malo vredna, in nasproti se včasih komu posreči, da kupi po ceni, kar je veliko vredno. Tukaj pa se oboje ujema: vrednost in cena. Vrednost nebeškega kraljestva je neprecenljiva: to je zaklad, da mu ni enakega, — biser, kateremu se ne dá primerjati nobena druga lepota; v last ga bo dobil le tisti, kateri vse dá zanj. Tu torej velja oboje: največ vredno in dobi se za najvišjo ceno. V tem je pa tudi vzrok, da je toliko ljudij, kateri ne iščejo nebeškega kraljestva, ter se niti ne zmenijo zanje. Mnogi ne poznajo njega cene: zaklad je namreč skrit in biser je v globočini morja, že zato je treba truda, da se obema spozna prava cena; morda še več pa je takih, kateri spoznajo neizmerno ceno nebeškega kraljestva, pa se ne potrudijo, da bi se je prilastili, nočejo ničesar žrtvovati, nikaar li vsega, kakor zahtevata obe priliki.

Kraljestvo božje pomeni v obeh prilikah: tukaj vero in milost božjo, sploh vse, kar nam daje in obeta sv. cerkev, tamkaj pa večno zveličanje, ali če še krajše rečemo: nebeško kraljestvo je Jezus Kristus. Obe priliki nam tako kratko pa krepko pripovedujeta: Kdor ima Jezusa Kristusa, ima vse; nad vse je srečen, kdor tukaj živi s Kristusom, in kateri bo s Kristusom vekomaj kraljeval v nebesih: to je sreča, kateri se ne dá primerjati nobena druga sreča, katera je vredna, da se dá vse zanjo.

Vendar, čeravno sta si obe priliki tako zelo podobni, nekoliko razločka je le med njima. V prvi je povdarjeno, da človek najde zaklad; druga pa pravi, da kupec išče biser. S tem je naznanjena pot, po kateri se pride k Jezusu: eden jo najde brez iskanja, drugi jo skrbno išče, da jo najde. Brez števila zgledov

iz vseh stoletij nam potrjuje to resnico: betlehemiški pastirci so našli zaklad; sv. trije Kralji so iskali biser; sveti Alojzij je našel zaklad, sv. Ignacij je iskal biser itd. Premnogi so skrbno in trudapolno iskali in še iščejo, kar smo mi že srečno našli pri sv. krstu, po skrbni vzgoji in sicer po posebni milosti božji. Toda slednjč se vsi snidemo na isti poti in stojimo vsi — kateri so iskali in kateri smo našli — pred istimi vrati, na katerih je za vse brez razločka nepogojni napis: vse daj, kar imaš, ako hočeš imeti najdeni zaklad — iskani biser! In to je odločilno.

V istini, to je odločilno; in to, edino to, je tudi vzrok, da se tako žalostno uresničujejo Jezusove besede: *Veliko je poklicanih, malo izvoljenih*. Priložnost, nebeško kraljestvo iskati in dobiti, ima vsakdo, ker Bog slehrnemu deli potrebne milosti in hoče, da se vsi ljudje zveličajo in pridejo k spoznanju resnice. (I. Tim. 2, 4.) A žal, da jih je tako ogromno število, kateri nočejo sodelovati z milostjo božjo, ker se ustrašijo truda in težkoč. Pač spoznajo veliko srečo božjega kraljestva za čas in za večnost, toda — kadar je treba za ta dragi biser, za neprecenljivi zaklad — vse prodati, — vse dati, — kadar je treba darovati, t. j. premagati svoje hudo nagnjenje in grešne strasti, popustiti prepovedano veselje in priljubljeno vživanje, kadar je treba žrtvovati svoje imetje, službo, čast in dobiček, kadar je treba za nebeško kraljestvo dati vse svoje dušne ali telesne moči ali še celo svoje življenje: oj, kako je primeroma majhno število onih, ki bi bili voljni to storiti! Oni bogati mladenič, ki je *žalosten proč šel* — od Jezusa, ko se je bilo treba odreči velikemu premoženju, jih ima legijone za seboj; in kdo bi preštel dolge vrste onih, ki gredó že poprej očeta pokopavat, poslavljat se od svojcev, da bi potlej — menite, hodili za Jezusom? Kaj še, marveč s praznimi izgovori popusté — Jezusa!

Jako važne so še nekatere manj bistvene posameznosti. Zaklad je bil skrit v njivi; tudi vrednost biserov ni vsakemu znana — je mnogim skrita. Indijani, n. pr. imajo rajše ponarejene bisere iz stekla, ker se bolj svetijo mimo pravih. Sveti apostol Pavel toži, da je bilo kraljestvo božje paganom nespamet in judom pohujšanje. In tako je ostalo do današnjega dné. Kdor se hoče tega prepričati, naj le poslušá, o čem se ljudje najrajše pogovarjajo v domačih pogovorih in javnih shodih; naj opazuje, kaj se najrajše bere, kako se pišejo časniki in knjige, kaj se godi po glediščih itd. O, kako globoko je zakopan zaklad Jezusovega kraljestva za večino krščenih, kaj še-le nekrščenih;

kakor divjim Indijanom prava vrednost biserov, tako malo znan in zaželen je premnogim sicer olikanim biser božjega kraljestva! *Ponatorni človek ne razume tega, kar je božjega Duha, zakaj to mu je nespamet in ne more spoznati.* (I. Kor. 2, 14.) Zato se večkrat sliši, da taki v posvetnost in mesenost vsi zatopljeni kratkovidneži milujejo one pogumne device in junaške mladeniče, ki se v najlepših letih odpovedó svetnemu bogastvu in vživanju, da v samostanu ali pa med svetom za vselej darujejo in posvetijo svoje mlado življenje v čast božjo in v korist bližnjiku. O, da bi ti zaslepljenci poznali biser in zaklad božjega kraljestva, bi raje sami sebe milovali in sami sebi pomilovalno klicali: »škoda!«

Večkrat sem že omenjal, kako si človek iz lepim krščanskim življenjem zagotovi tudi č a s n o srečo in ljubo zadovoljnost. Zato ne smemo prezreti v priliki pristavka, da je imel človek, ki je našel zaklad, v e s e l j e n a d n j i m. Srce, katero hrani ta zaklad, ne more biti nesrečno; trpljenje ga lahko zadene tudi veliko, a upogniti ga ne more.

Velikega pomena je tudi ta okoliščina, da je oni človek s k r i l n a j d e n i z a k l a d. Dokler smo na zemlji, smo v vedni nevarnosti, da bi nam ne bil vzet ta zaklad, ker roparjev in tatov, ki prežijo nanj, je veliko ter so zelo predrzni in nesramni; poleg tega nas pa še sv. Pavel opomni, da *imamo ta zaklad v prstenih posodah.* (II. Kor. 4, 7.) Torej ne preostaja nič drugega, kakor dobro skrivati in varovati ta zaklad. *Če kdo očitno po cesti nese zaklad,* pravi sv. Gregorij, *je tako, kakor bi sam hotel, da naj se mu vzame.* Kolikor moreš, se torej ogibaj grešne priložnosti in nevarnosti ter *z v s o s k r b j o v a r u j s v o j e s r c e* (Preg. 4, 23.); osobito se skrbno varuj vsega, karkoli bi utegnilo nevarno biti tvoji veri; zakaj vedi, da tvoja vera je le Bogu všeč, ako je trdna in neomahljiva in živa: biseri so le takrat tako lepi in dragi, če so celi; ako se pa razdrobijo, nimajo nobene lepote in cene več! Mnogokrat premišluj, da je to edini zaklad, ki je vreden vsega tvojega truda, edini biser, ki je vreden, da zanj živiš in umrješ: ako si pridobiš ta zaklad vseh zakladov, ako si kupiš ta biser vseh biserov, potem je bilo res vredno, da si živel na svetu; ako ga pa zapraviš, bi bilo bolje, da bi ne bil nikdar rojen. *Kaj namreč pomaga človeku, če pridobi ves svet, pogubi pa svojo dušo? Ali kakšno menjo bo človek dal za svojo dušo?* Tu o zamenji ni govora, tu končno obvelja le ena izmed dveh besedij: biserni zaklad d o b i l ali pa — z g u b i l — za zmiraj!

Slišali ste danes, kaj stori božje kraljestvo v človeku, kateri se mu ne ustavlja, marveč je radovoljno vzprejme z umom in srcem. Oj, kako dobri, kako neizrečno dobri in pa srečni — presrečni bi lahko bili, ko bi se hoteli tesno okleniti Jezusa in vsikdar željno vzprejemati blagre njegovega kraljestva? Ali ni žalostno, če odklanjamo take dobrote? Slišali ste pa tudi, kako velik zaklad kolika bogatija je Jezusovo kraljestvo! Glejte, kako bogati, kako neizmerno bogati smo! Ali bi ne bilo sramotno za človeka, kateri je silno bogat, pa bi hodil beraško oblečen in bi stradal ter umiral lakote in žeje? In glejte, taki milovanja in zaničevanja vredni siromaki in berači smo mi vsi, če si nočemo v prid obračati neprecenljivo dragega zaklada in bisera božjega kraljestva. Amen.

A. Kržič.

2. Ponižnost.

Ako ne bo obilnejša vaša pravica, kakor farizejev in pismarjev, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Mat. 5, 20.

Če premišljujemo Jezusovo življenje brez ozira na njegovo božjo naturo, zdi se nam njegovo obnašanje kakor uganjka. Vidimo ga v hiši denarja lakomnega cestninarja Caheja, ki je vse povsod razvpit za sleparja. K temu se povabi v gostije, ž njim je in pije, in ga imenuje otroka Abrahamovega, otroka zveličanja. V gostijah v Simonovi hiši poklekne k njegovim nogam očitna grešnica Marija Magdalena, mu jih moči s svojimi solzami in otira s svojimi lasmi, in poln usmiljenja jej reče: *Veliko jej je odpuščenega, ker je veliko ljubila*. Vidimo ga sploh polnega ljubezni in usmiljenja, le ne nasproti farizejem in pismarjem, katerim osemkrat zaporedoma zažuga s strašnim gorjé, rekoč, da ne bodo ušli prihodnji sodbi. In danes vpričo vse množice svari svoje učence pred njimi, rekoč: *Ako ne bo obilnejša vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo*. A vendar so bili te vrste ljudje na videz najpravičnejši, ki so dolgo in očitno molili, se veliko postili, vbogajme dajali in desetino odraštovali s pretirano natančnostjo, in Jezus jih imenuje kačji in gadji rod. Da bi bil torej Jezus samo človek, ne bi bil nikakor mogel grajati življenja farizejev in pismarjev. A kot Bog je videl v njih srca, poznal napuh in pregrešne nagibe njih del, ki so bila pred Bogom stud in gnjusoba. Toda, kakor nekdanj farizejem in pismarjem, tako še dandanes veliko kristijanom manjka prave podlage vseh čednostij, ki je ponižnost.

Zategadelj vam želim danes o ponižnosti kaj več izpregovoriti, in sicer: 1. Kolike vrednost ije ponižnost in 2. po katerih znamenjih se mora kazati prava ponižnost.

1. Vprašal je nekdo sv. Avgušтина, katera je prva in najpotebnejša in največja čednost, po kateri se more priti k Bogu, in sv. Avguštin mu odgovori: »Ponižnost.« In zopet ga le še drugič in tretjič ravno to vpraša; sv. Avguštin pa mu de: »Kolikorkrat me boš to vprašal, vedno ti bom odgovoril: ponižnost.« S tem odgovorom je hotel veliki učenik, sv. Avguštin, na znanje dati, da je ponižnost podlaga in glavna korenika vseh čednostij, in kjerkoli te manjka, manjka vseh drugih čednostij. Le pogledjte! Kdor poponižen ni, ta tudi svojega uma ne bo podvrgel resnicam svete vere. Zmiraj bo vrtal in preiskaval še celo take reči, ki so našim očem na tem svetu zagrnjene s pregrinjalom božjih skrivnostij. Korenina torej, iz katere rastejo nevere in krivovere, je napuk, sklenjen z meseno poželjivostjo. Kdor ni ponižen, ta obupuje nad božjimi obljubami, ako njegova molitev ni takoj uslišana, on obupava nad resničnim poboljšanjem svojega življenja, če ga Bog v kazen njegovega napuha pusti pasti v kak smrtni greh. Kdor ni ponižen, ta tudi ne ljubi Boga, ampak sam sebe; ako Bog zahteva od njega kako težko premagovanje, obrne se od božje volje in stori svojo voljo. Kjer torej manjka ponižnosti, tu manjkajo vse tri božje čednosti: vera, upanje in ljubezen.

Kjer ni ponižnosti, ondi pa tudi ni iskati dejanskih čednostij. Kjer ponižnosti manjka, ondi manjka krščanske ljubezni, in iz tega izvirajo laži, opravljanja in obrekovanja, oderuštva in zatiranja bližnjega. Kdor ni ponižen, sam sebi preveč zaupa in se podaja v priložnosti, kjer mora sramotno propadati. Kdor ni ponižen, ravna le po svoji trmi in po svojem spoznanju ter se ne bo podvrgel zapovedim in naukom svojih starišev in predpostavljenih, in vsa trmoglavost in nepokorščina izvira iz pomanjkanja ponižnosti. Kdor ni ponižen, ta noče od drugih nič potrpeti, nič prenašati, nič zamolčati, njegova mora veljati prva in zadnja, in vsi prepiri in kregi in needinosti prihajajo iz pomanjkanja ponižnosti. In tako je pomanjkanje ponižnosti rodovitna mati brez števila grehov.

Vidite torej, kako resnično je, kar pravi sv. Avguštin, da je ponižnost podlaga in glavna korenika vseh čednostij, in da, kjer manjka ponižnosti, manjka vseh čednostij. Zato ni čuda, da je Zveličar nekdanj otroka postavil med ljudstvo in jim rekel: *Resnično,*

resnično vam povem, ako ne postanete, kakor ta otrok, ne pojdete v nebeško kraljestvo. In ni se nam čuditi, če je Zveličar, ki se je ponižal do tega, da je podobo hlapca nase vzel in pokoren bil do smrti, in celo do smrti na križu, množicam klical: *Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.* Po tem takem, kristijani, ponižni moramo biti, ker brez ponižnosti nimamo nobene čednosti, brez ponižnosti nismo učenci ponižnega Jezusa; brez ponižnosti ne moremo biti zveličani!

2. V čem pa obstoji prava ponižnost? — Ko so se nekdaj učenci med seboj prepirali, kateri njih bi bil večji, reče jim: *Ako hoče kdo prvi biti, bodi vseh najposlednji in vseh služabnik,* in vzame otroka in ga v sredo med nje postavi, in ga objame in reče: *Resnično vam povem, ako se ne spreobrnete in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.* (Mat. 18, 3. Luk. 9, 33.) Kakšni so torej otroci? Kajne, otrok, naj bo tudi grofovskega rodu, če druge otroke vidi, naj bodo celo beraški in najubožnejši, vendar rad k njim priteče, se ž njimi igra, ter ne misli in ne vé za to, da je grofovskega rodu. In zakaj tako? Zategadelj, ker o sebi in svojem stanu še nima visocih mislij. In prav to, da o sebi nimamo visocih mislij in se nad druge ne povzdigujemo, je prvo znamenje ponižnosti. Nihče se torej tega v čast in imenitnost ne šteje, če je od boljših in bolj imovitih starišev rojen, ker vsi izviramo od Adama in Eve, vsi imamo enak prihod na ta svet in vsi smo umrljivi. Raznoteri stanovi veljajo le na tem svetu, v grobu smo zopet vsi enaki. Bogastvo in imenje je kakor senca na steni, ki se nekoliko časa vidi, ko pa solnce zaide, je ni nikjer več. Koliko bogatinov je na svetu že postalo beračev, ali če poprej ne, po smrti smo vsi enaki. Imenitna je šega, kadar kronajo novoizvoljenega papeža. Med gromenjem kanonov, med zvonjenjem in z godbo nesó novoizvoljenega papeža v cerkev sv. Petra, kjer vse ljudstvo pred njim poklekujе. Naprej pred papežem gré njegov dvorni služabnik, nesoč na srebrni palici šopek prediva. Poleg njega pa gré duhovnik z užgano svečo, in ž njo to predivo pred papežem zažgé, rekoč: »Poglej, sv. oče, tako preide veličanstvo tega sveta!« In res, največji gospod tega sveta zgine v grob, kjer sta si s poslednjim beračem oba enaka. Revščina je torej vse, kar na svetu imamo, bivamo in posedamo, vsega je konec ob smrtni uri. Čemu bi se torej povikševal prah in pepel? — Otrok nadalje, če ima kako lepo obleko, in ga prašaš: »kdo ti je to dal?«, ne poreče, da si je sam zaslužil, ampak da so mu jo oče ali mati kupili. Tako tuđi

kristijan, ki ima kaj dobrega nad seboj, tega ne bo sebi pripisoval, ampak božji milosti. Sv. Frančišek Serafinski se je imenoval enkrat vpričo vseh svojih samostanskih bratov največjega grešnika, katerega zemlja nosi. Nad temi besedami so vsi samostanski bratje se čudili in rekli, da so lažnjive; a sv. Frančišek jim reče: »Ne čudite se nad tem, bratje moji! jaz sem uverjen, da, ako bi bil Bog največjemu grešniku skazal te neizrekljive milosti, kakor jih je meni, služil bi mu zvestejše, kakor mu jaz služim, in da mi Bog svojo roko odtegne, padel bi v enake grehe, kakor drugi ljudje.« In zategadelj je sv. Filip Neriški vsako jutro k Bogu molil: »O Jezus, razprosti čez me svoje roke, da te ne izdam enako Judi Iškarijotu.« Tako pa tudi mi za vse dobro, kar storimo in nad seboj imamo, z Davidom kličimo: *Ne nam, o Gospod, ne nam ampak svojemu imenu dajaj čast!* — Majhen otrok poslednjič, čega zaničuješ in sramotiš, te ne bo zaničeval in sramotil, ampak molčal; če ga tepeš, te ne bo tepel, ampak k večjemu jokal. Iz tega se učimo krivice, zaničevanje in obrekovanje voljno trpeti in grenkosti življenja molčé požirati, kar je tretje znamenje prave ponižnosti. K sv. opatu Pakomiju pride nek ptujec, katerega so vsi njegovi učenci imeli za vzor ponižnosti. Sveti Pakomij pa je hotel ponižnost tega ptujca na izkušnjo postaviti. Pri večerji torej, v navzočnosti tega ptujca, je imel sv. Pakomij duhoven ogovor, in med drugim reče: »Na take ljudi, kateri se iz radovednosti sem ter tja klatijo, je malo staviti«, in se pri teh besedah ozre na tega ptujca, čegar obraz je zarudel, kakor železo v ognju. Nato mu reče sv. Pakomij: »Brat, zakaj si se tako razvnel? Imeli smo te za ogledalo ponižnosti; sedaj pa vidimo, da je prazen — glas tvoje slave.« — Enako marsikatero dobre in pobožne kristijane že kaka žala ali trda beseda, majhno zaničevanje, majhno zasramovanje v jezo in togoto, v večletne zamere pripravi. Ljubi moji, nikar tako! Jezus, najnedolžniši Sin božji, od sodnika do sodnika peljan in po krivem obrekovan in sojen, molči in ne odpre ust v svoje zagovarjanje. Potrpi in molči torej tudi ti, ki gotovo Jezusu v nedolžnosti nisi nikdar enak. Zakaj, kjer prava ponižnost v srcu prebiva, ondi se krivice, zaničevanje in zasramovanje molčé trpé in prenašajo.

Tako torej, ljubi moji, bodimo ponižni, kakor otroci, ki nimajo visokih misli o sebi in se nad nobenim ne povzdigujejo.

Malo dobro, kar imamo nad seboj, pripisujmo Bogu in njegovi milosti, ter križe in nadloge, zaničevanje in zasramovanje voljno in molčé, če mogoče, še celo z veseljem prenašajmo; sploh, bodimo ponižni, kakor mali otročiči, da pridemo ž njimi vred v nebeško kraljestvo! Amen.

M. Torkar.

Praznik sv. apostolov Petra in Pavla.

I. Potreba žive vere.

Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?
Mat. 16, 14.

Med največje praznike štejemo v sv. katoliški cerkvi praznik svetih apostolov Petra in Pavla; sv. Petra zategadelj, ker je nanj Kristus postavil in sezidal svojo cerkev, in se ima nad tem znamenjem spoznati prava cerkev Kristusova; sv. Pavla pa, ker je kot Bogu izvoljena posoda nesel po svojem spreobrnjenju njegovo ime pred kralje in narode vsega tedaj poznatega sveta. Oba sta na današnji dan, 1. 67. po Kr. v Rimu za sveto vero, katero sta oznanovala, in za Kristusa, katerega sta spoznala za Boga in Odrešenika našega, pretrpela mučeniško smrt. Če se ozremo v sveti evangelij današnjega praznika, zdeti se nam mora čudno, zakaj vpraša v njem Jezus svoje učence, rekoč: *Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?* In ko mu učenci odgovoré, da pravijo, on je Janez Krstnik, drugi da je Elija ali Jeremija ali prerokov kdo, vpraša jih še nadalje: *Kdo, pa vi pravite, da sem?* Gotovo mu tega ni bilo treba vprašati, ker je že pri drugih priložnostih dovolj pokazal, da kot Bog vé za vse najskrivnejše misli in želje vsakega človeka. Zakaj jim je torej postavil to vprašanje? Odgovor na to se glasi: Zategadelj, ker mu ni bilo le na tem ležeče, da so ga ljudje imeli za Sina božjega in da so vanj verovali, temuč je on tudi to od njih zahteval, da so to vero vanj spoznavali javno pred ljudmi. Zato je Petra pohvalil, ker je očitno pred vsemi drugimi spoznal: *Ti si Kristus, sin živega Boga.* Torej nas današnji sveti evangelij uči 1. da moramo verovati ne le v Jezusa Kristusa kot Sinu božjega, temveč moramo 2. to vero vanj javno pred vsem svetom spoznavati. — O tem dvojnem želim nadalje govoriti in poprosim vaše pazljivosti, ker vera v Sinu božjega je podlaga našemu zveličanju.

1. Da smo dolžni sprejeti sv. vero, razvidi se že iz tega, ker je Jezus sv. evangelij oznanoval in je tudi svoje učence za oznanovanje sv. evangelija razposlal po svetu. Namen njegovega prihoda na ta svet ni bil le, da nas je odrešil greha in prekletstva božjega, ampak da nas je tudi podučil o volji božji in kako nam gré spolnovati to voljo božjo. Zato je zopet pri svojem vnebohodu apostolom veleval, da naj *gredó po vsem svetu in oznanujejo evangelij vsem stvarém*. Kaj pa je Jezus s tem oznanovanjem mogel zahtevati drugega od ljudstev, kakor da naj sprejmejo vero v resnico njegovih naukov? — sicer bi morali reči, da bi bila največja nespamet, evangelij oznanovati ali vevati oznanovati ga, pa ne ob enem nalagati jim dolžnosti, sveti evangelij sprejeti z vernim srcem in ga spolnovati. — Zato kaže Zveličar pri raznih priložnostih, da pred vsem drugim zahteva vero od ljudij, zlasti če je storil kak čudež. Ozdravil je mrtvoudnega, ker je poznal vero tistih, ki so ga prosili za ozdravljenje mrtvoudnega. Potem je še-le rekel mrtvoudnemu: *Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni*. Ko se mu je približala žena, ki je dvanajst let trpela na krvotoku, rekel jej je: *Bodi utolažena, tvoja vera ti je pomagala*. Predno je dva slepca ozdravil, vprašal ju je: *Ali verujeta, da morem to vama storiti?* In ko mu rečeta: *Da, gospod*, odgovori jima: *Naj se vama zgódi po vajini veri*. Ko ga je kananejska žena prosila, da naj njeno hčer oprosti hudobnega duha, poskusil je poprej njeno vero. In ko je bila poskušena, reče jej: *Žena, velika je tvoja vera; naj se ti zgódi, kakor hočeš*. (Mat. 15.) Če je torej Jezus pri vseh svojih čudežih vero zahteval od tistih, katerim na blagor je te čudeže delal in je te čudeže delal iz tega namena, da bi ljudje vanj verovali, je gotovo to največji dokaz, da nam je vera neobhodno potrebna. Med vzroki, kateri nam dolžnost in potrebo svete vere odkazujejo, je pred vsem drugim povdarjati izrečno povelje Kristusovo, ki ga je pri oznanovanju sv. evangelija pristavljaj, rekoč: *Kdor veruje in je krščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen*. (Mark. 16, 16.)

V pogovoru, ki ga je imel Jezus z Nikodemom v ponočnem času, in v katerem ga je podučil o duhovnem prerobenju in o potrebi vere, rekel je Jezus Nikodemu naravnost: *Kdor veruje v Sinú božjega, ta ne bo sojen; kdor pa ne veruje, je že sojen*. Kdo bi po teh jasnih izrekih Kristusovih še mogel dvomiti, ali je vera človeku v zveličanje potrebna, ali ne? — ali je vse eno, če kdo vero v Kristusa sprejme, ali jo zavrže; — ali če kdo veruje tako,

kakor je Kristus učil in za njim uči sv. katoliška cerkev, ali si pa vero dela po svojih mislih in le to veruje, kar njemu in njegovemu poželjenju ugaja, nasprotno pa zavrže. Zato pravi sv. apostol Pavel Hebrejcem (11, 6.): *Brez vere je nemogoče Bogu dopasti; zakaj, kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da je, in da tiste, ki ga iščejo, plačuje.* In sv. Klemen Aleksandrijski govori: *Vera je kristijanu tako potrebna, kakor dihanje tistemu, kateri hoče živeti.*

Dolžnost in potrebo se. vere so nam torej Jezus in apostoli oznanovali in do pičice odkazali, tako, da sv. Janez (II. 9.) naravnost govori, da vsak, ki v tem nauku Kristusovem ne ostane in se od njega loči, ta Boga nima. Zato moramo apostolom neverstva zmiraj govoriti besedo Kristusovo: *Kdor ne veruje, je že sojen.*

2. Toda Zveličar Jezus Kristus od nas ne zahteva samo svete vere, ampak tudi pripoznanja ali spričevanja sv. vere.

Po povesti današnjega sv. evangelija je Jezus potem, ko so mu apostoli povedali, kaj da ljudje o njem mislijo, kdo da je, tudi apostole še vprašal: *Vi pa, kdo mislite da sem? Čemu to vprašanje? Poglejte! Jezus je od apostolov zahteval, da naj svojo vero v njegovo božjo naturo tudi javno pripoznavajo. Kakor je pa Jezus od apostolov zahteval javnega pripoznavanja ali spričevanja svoje sv. vere, prav tako ga zahteva tudi od nas. To spričujejo njegove besede, ko je rekel: *Resnično, vam povem, kdor bode mene spoznal pred ljudmi, tega bodem tudi jaz spoznal pred svojim Očetom v nebesih; kdor bode pa mene zatajil pred ljudmi, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom v nebesih.* (Mat. 10, 32, 33.) S temi besedami Jezusovimi se vjema nauk njegovih apostolov. Tako sv. Janez piše: *Kdor sina zataji, tudi očeta nima, kdor pa sina spoznava, ima tudi očeta.* (I. 2, 23.) In sv. apostol Pavel, ko nam hoče pokazati, da je spoznanje sv. vere k zveličanju potrebno, piše Rimljanom (10, 10): *S srcem se veruje v pravičnost, z ustmi se pa priča v zveličanje.* Vera in spričevanje sv. vere so torej glavni pogoji našega opravičenja in zveličanja. Kjer enega teh dveh manjka, ondi je ni rešitve, ga ni zveličanja. To obojno vidimo spolnjeno pri svetnikih in svetnicah božjih. Sicer je n. pr. sv. Peter Jezusa zatajil, sv. Pavel vernike preganjal, a koliko se je eden za svoje zatajenje, koliko se je drugi za svoje preganjanje pokoril! Koliko sta pretrpela žive dni! Naposled pa sta oba eden na križu, drugi z mečem in obglavljenjem, s svojo krvjo spričevanje dajala sv. veri, katero sta oznanovala. In v tem krvavem spričevanju sv. vere šli so za njima vsi apostoli. Sv. Polikarpu je*

žugal oblastnik Herod z zažgano grmado, če pri tej priči Kristusa ne zataji in kolne. Na to žuganje mu Polikarp odgovori: »Šestinoosemdeset let že služim Kristusu, svojemu Gospodu in nikoli mi ni nič žalega storil; kako bi ga mogel sedaj zatajiti in kleti?« Sv. mučencu Gordiju so nekateri, ki so ga hoteli krvave smrti rešiti, svetovali, če ne s srcem, vsaj z ustni naj zataji Kristusa. A odgovoril jim je: »Ali ne bi mi zaradi takega zločina nebo, solnce in mesec odrekli svoje svetlobe? Jaz mislim, da bi se morala zemlja pod mojimi nogami nad tako hudobijo udreti. Moj jezik, katerega mi je Bog dal, ne bo nikdar primoran, da bi zatajil svojega stvarnika.«

Vidite, tako so sv. mučeniki po Jezusovem nauku svojo vero celo s svojo smrtjo pričali. Oni naj bodo torej naši vzorniki kakor bodo enkrat naši sodniki. Naj nas tisti, ki so sami vero zgubili in po zmotah tavajo, sovražijo in preklinjajo, naj nas obrekujejo, lažnjivo govore zoper nas ali nam celo s preganjanjem in trpljenjem žugajo, naš odgovor bodi: »Katoliški kristijan sem in tak želim ostati do smrti; rajši dam srce in telo, kot bi z jezikom ali dejanjem svojega Boga v nebesih zatajil.« Amen.

M. Torkar.

2. Koristno je misliti na svete apostole.

Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev. Mat. 16, 18.

Med svetnike in izvoljene božje, katerih spomin nam mora biti vselej drag in svet, se pač prav posebno štejeta sv. apostola Peter in Pavel, katerih častitljivi praznik danes obhajamo. Po njunem trudu in delu se je po svetu najpreje oznanoval sveti evangelij. Ona dva sta med mnogimi težavami in še celo z darovanjem svojega življenja položila dno ali podlago, na kateri se je poslopje svete Kristusove cerkve tako močno sezidalo in utrdilo, da je nobena peklenska in tudi nobena druga sovražna moč nikdar ne bo mogla premagati.

Na današnji praznik pa obhajamo ob enem tudi spomin vseh drugih apostolov in sodelavcev pri velikem delu, pri spreobrnjenju sveta. In zares! kako primerno in koristno je za nas, da nam sveta cerkev kliče v spomin ne le sv. Petra in Pavla, ampak tudi vse druge apostole! Kajti dober kristijan se rad in pogosto spominja

svetih apostolov, ker ta spomin mu je v korist in zveličanje. Zakaj se pa spominja rad in pogosto dober kristijan na svete apostole? In kako mu je ta spomin v korist in zveličanje? Na to rečem: I. Dober kristijan se spominja rad in pogosto svetih apostolov Kristusovih, ker ga spominjajo na njegovega Gospoda. II. Ta spomin mu je koristen za zveličanje, ker ga potrjujejo sveti apostoli v veri, v upanju in v ljubezni. In ravno o tem vam hočem danes nekoliko govoriti v imenu Jezusa in Marije.

I. Sveti apostoli nas prav posebno spominjajo na našega Gospoda Jezusa Kristusa, kajti oni so bili ž njim v prav posebni in tesni zvezi.

1. Apostoli so z Jezusom živeli. Bili so njegovi učenci, prijatelji in zvesti spremljevalci po vseh njegovih potih; tri leta so ž njim okoli hodili, poslušali njegovo božjo besedo iz njegovih svetih ust, videli dela, ki jih je opravljal, in so bili priča njegovega svetega življenja na zemlji. Bili so pri njegovih lepih pridigah, s katerimi je ljudem kazal pot proti nebesom, videli so, ko je bolnike ozdravljaj, ko je dajal slepim, da so videli, gluhim, da so slišali, hromovim, da so hodili, mutastim, da so govorili, in ko je mrtve obujal k življenju; bili so priča, ko je hinavce svaril, skesane grešnike ljubeznivo sprejemal in jim grehe odpuščal; bili so ž njim pri njegovi zadnji večerji; bili so pri njem, ko se jim je po svojem vstajenju večkrat častitljivo prikazal in poslednjič so bili zraven, ko je pred njihovimi očmi častitljiv šel v nebesa.

2. Apostoli Kristusovi nas spominjajo na našega Gospoda Jezusa Kristusa, kajti le zanj so živeli. Iskali so ljudi, da so Jezusov sv. evangelij spoznavali, v njegov nauk verovali, po njegovih zgledih živeli in Jezusa molili. Zanj so trpeli, zanj so se trudili in delali; da je bil le Jezus Kristus spoznan in povečan, to so edino želeli, in niso se ustrašili pri tem nobenega truda in trpljenja. Lakota, žeja, ubožstvo, zaničevanje, tepenje, ječa in nevarnosti življenja in vse britkosti zanje niso bile prevelike, marveč so se celo veselili, da so bili za vredne spoznani, zavoljo Jezusovega imena kaj pretrpeti. In poslednjič so dali zanj tudi svoje življenje. Za katerega so živeli, za tega so hoteli tudi umreti.

3. Apostoli Kristusovi nas opominjajo na našega Gospoda Jezusa Kristusa, kajti sedaj zopet pri njem živé. Njihova telesa so bile razun sv. Janeza

vsa umorjena, ali njih neumrljive duše niso mogle biti umorjene, ampak so šle k Jezusu v nebesa. *Želim razvezan* (t. j. želim umreti) *in pri Kristusu biti*. Tako je rekel sv. apostol Pavel. Ta želja se mu je sedaj izpolnila in tudi vsem drugim apostolom, oni so pri Gospodu, smrt se jih nič več ne dotakne, nikdar ne bodo več ločeni od njega. Njih pozemeljska žalost se jim je sedaj spremenila v neskončno veliko veselje in tega veselja jim sedaj nihče ne bo več odvzel.

4. Apostoli Kristusovi nas poslednjič opominjajo na našega Gospoda Jezusa Kristusa, ker bodo ž njim vred svet sodili; tako nas namreč zagotavlja sam Jezus. Tedaj tudi sv. apostoli nas bodo s Kristusom na odgovor tirjali ob dnevu sodbe, kako smo njih nauke poslušali, kako po njihovih naukih in zgledih živeli. Takrat bo vsa nedolžnost očitno spoznana in čast doseгла, vsaka hudobija in hinavščina, krive tožbe in krivo pričevanje pa bo pred vsem svetom razodeto.

Tako nas tedaj spomin apostolov opominja na našega Gospoda Jezusa Kristusa in nas spodbada, da bi tudi mi po zgledu sv. apostolov le Jezusu živeli in umrli, da bi se tudi mi pri njem yekomaj veselili.

II. Kakor nas pa spomin svetih apostolov na Jezusa opominja, tako nas pa tudi vtrjuje v veri, v upanju in v ljubezni do Jezusa Kristusa.

1. Kaj more res nas kristijane bolj utrjevati v veri v našega Gospoda Jezusa Kristusa, kakor to, če si mislimo in rečemo sami pri sebi: glej, ti Jezusa Kristusa s svojimi telesnimi očmi nisi videl, ne slišal, kakor nekedaj apostoli. Ali le-ti možje, apostoli, so ga videli, poslušali, so ž njim živeli, so se po njegovem vstajenju celo njega dotikovali, so ga videli v nebesa iti, so v njegovem imenu in z njegovo pomočjo čudeže delali, so poslednjič zanj dali svoje življenje. Ali je mogoče, da bi kdo dal svoje življenje za kako prazno reč, o kateri ni popolnoma prepričan? To ni mogoče. Kako močno so torej bili apostoli sami prepričani o resnici sv. Kristusove vere, ker so za resnico te svete vere dali svojo kri in svoje življenje! Ravno ta trdna vera svetih apostolov v Kristusovo vero mora tudi nas utrjevati v sv. veri v Jezusa Kristusa, da jo trdno in neomahljivo spoznamo in po njej živimo.

2. Spomin na svete apostole nas tudi vtrjuje v upanju. Tri reči so za nas posebno važne in imenitne, in vse te tri moremo od Jezusa upati, ako mislimo na sv. apostole.

a) Vsi smo grešniki, in kaj je bolj potrebno za grešnike, kakor da dosežejo usmiljenje. To pa moremo upati, ako se spominjamo svetih apostolov. Tudi med apostoli so grešniki: sveti Peter je Kristusa zatajil, sv. Tomaž ni precej veroval, da je Kristus od mrtvih vstal, sv. apostol Pavel je poprej kristjane preganjal i. t. d.; pa so vendar razun Judeža Iškarijota dosegli vsi milost in odpuščenje grehov, ker so svoje grehe obžalovali in se zatekli k Jezusu; tudi mi bomo dosegli milost in odpuščenje ako se v resnici izpreobrnemo.

b) Vsi smo mnogim slabostim podvrženi, in torej potrebujemo pomoči od zgoraj. Tudi apostoli so bili taki, ali z božjo pomočjo so vse premogli, zato je rekel sv. apostol Pavel: *Vse premorem v njem, ki me krepča.* Ta Jezus še zdaj živi, in bo tudi nas krepčal, ako ga le ponižno, goreče in stanovitno prosimo pomoči in vanj zaupamo.

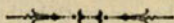
c) Vsi moramo marsikaj pretrpeti. Za trpeče pa je najnamitniše, da zadobijo tolažbo, pomoč in rešenje. To pa zopet zamoremo pričakovati ter upati od Jezusa, če mislimo na apostole. Peter je bil v ječi, in Gospod ga je po angelu rešil. Sv. apostol Pavel je bil, kakor sam popisuje, v nepreštetih smrtnih nevarnostih na suhem in na vodi, in iz vseh ga je rešil Gospod. Tudi drugi apostoli so imeli veliko pretrpeti, in gospod jim je pomagal; smemo tedaj tudi mi upati, da bo tudi naše solze zbrisal, naša srca polajšal, in nas rešil nevarnostij, ako zaupljivo njega kličemo na pomoč.

3) Spomin na Kristusove apostole nas tudi vnema k ljubezni do Boga in do bližnjega. O koliko so storili apostoli iz ljubezni do Boga in do bližnjega! Koliko potov so prehodili, koliko lakote in žeje prestali, koliko vročine in mraza pretrpeli! In poslednjič so celo bili grozovito mučeni, a vse so voljno prestali iz ljubezni do Jezusa. Nobena reč jih ni mogla ločiti od ljubezni do Jezusa. Zato je pisal sv. apostol Pavel v listu do Rimljanov: „*Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje ali meč? . . . Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne kaka druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.*“ (8, 35. — 39.) Ali bi ne imel spomin na sv. apostole tudi

nas vnemati, da vsaj te lahke in majhne dolžnosti, ki jih Bog od nas terja, iz ljubezni do Boga in do bližnjega spolnujemo, n. pr. da se iz ljubezni do Boga greha varujemo, da razžalnikom odpuščamo, da bližnjemu kaj dobrega storimo i. t. d.

Skazujmo se torej, preljubi! tudi s tem dobre kristjane, da se bomo radi in pogostoma spominjali na sv. apostole Gospodove; kajti ta spomin nas bo opominjal na Kristusa samega, s katerim so živeli, za katerega so umrli, in pri katerem se zdaj v nebesih veselijo. Spomin na apostole nas bo tudi potrjeval v sveti veri Kristusovi, v upanju in v ljubezni in nam pomagal z njih priprošnjo srečno priti v njih veselo družbo po milosti našega Gospoda Jezusa Kristusa, kteremu z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha bodi čast in hvala zdaj in na vekomaj! Amen.

J. Kerčon.

Pogled na slovstvo.

1. *Praelectiones dogmaticae, quas in collegio Ditton-Hall habebat Christianus Pesch S. J. Tomus II. De Deo uno secundum naturam, de Deo trino secundum personas. Editio altera. Cum approbatione rev. archiep. Friburg. et superiorum ordinis. Friburgi Brisgoviae. Sumptibus Herder. MDCCCIC. 8°. Str. 380. Cena 3 gl. 24 kr.* — Tu imamo pred očmi delo, ki je vse drugačno, kakor so zadnjič omenjena Schellova. Tu ne nahajamo originalne spekulacije, ne težavnega in posebnega modroslovnega jezika, temveč pristni cerkveni ali bogoslovni nauk o Bogu, njegovem bistvu in o treh osebah. Zlasti odobrujemo to, da je knjiga, ki je sedaj že v 2. izdaji, pisana latinsko. Cerkveni jezik — dejali bi — že sam ob sebi pisatelja sili, da ostane na poti tradicionalnega nauka in opušča v ocum pa tudi doctrinarum novitates. Peschovo dogmatiko radi priporočamo kot zanesljivo učno knjigo. S tem pa ni rečeno, da se v kontroverznih vprašanjih (n. pr. takoj str. 136, 137) vjemamo ž njo.

2. *Institutiones theologiae dogmaticae speciales. Tractatus de Deo uno et trino. Auctore Bernardo Jungmann, ecclesiae cathedr. Brugen. canon. hon. Philos. et S. Theolog. Doct., ac Profess. ord. in S. Fac. Theol. Universit. cath. Lovaniensis. Editio quinta. MDCCCIC. Ratisbonae. Sumptibus et typis Friderici Pustet. 8°. Str. 380. Cena 1 gl. 98 kr.* — Jungmannove traktate smo že mnogokrat navajali in priporočali. Pa so tega tudi vredni. Kakor vsestransko skrbno obdelana vsebina, ki ima samo zanesljivi katoliški nauk, tako tudi lahka in prijetna oblika se kmalu prikupi vsakemu bogoslovcu. V tem zvezku je posebej nauk o božjem bistvu in posebej o sv. Trojici. Četudi je drugi del krajši od prvega, vendar se nam zdi važnejši. Sploh pa je vse obdelovanje tako prijetno, da knjigo lahko čitaš tudi med oddihljajem od težjega dela.

3. *Officla propria mysteriorum et instrumentorum Passionis D. N. J. C.* juxta Breviarium Romanum cum psalmis et precibus in extenso. Cum approbatione sacrorum rituum congregationis. Ratisbonae. Sumptibus et typis Friderici Pustet. MDCCCIC. 8°. Str. 156. Cena v usnju z zlato obrezo 1 gld. 80 kr. — V tej jako lični izdaji so ti oficiji: 1. Orationis D. N. Jesu Christi in Monte Oliveti. 2. Commemoratio Passionis D. N. J. Christi. 3. In Festo Sacrae Columnae Flagellationis D. N. J. Chr. 4. Sacrae Spineae Coronae D. N. J. Chr. 5. Lanceae et Clavorum D. N. J. Chr. 6. Sacratissimae Sindonis D. N. J. Chr. 7. Sacrorum Quinque Vulnerum D. N. J. Chr. 8. Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. Chr. — Prav priročna knjižica za omenjene oficije.

4. *Der Edelstein der gottgewelhten Jungfrülichkeit.* Nach einem Manuscripte des sel. P. Hartmann Strele, Ord. S. F., ganz umgearbeitet und mit einem Andachtsbüchlein vermehrt von P. Philib. Seeböck O. S. F. Mit. f. e. Approbation und Erlaubnis der Ordensobern. 24. vermehrte Auflage. Salzburg. Druck und Verlag von A. Pustet. 1898. 16°. Str. 666. Cena vezane knjige 1 gld. — Devica, Bogu posvečena, se tu opisuje (v I. delu) v vsem njenem dejanju in nehanju, v njenem življenju in v smrti. II. del obsega vse navadne potrebne molitve in ponuja poleg tega še razne pobožnosti. Oblika je jako lepa.

5. *Schule der Frömmigkeit für christliche Mädchen in kurzen Belehrungen für alle Tage des Jahres nebst einem Gebetbüchlein* von P. Philibert Seeböck, O. S. F. Mit fürsterzbischöfl. Approbation und Erlaubnis der Ordensobern. Salzburg 1898. Druck und Verlag von Anton Pustet. 16°. Cena v platnu vezani knjigi 80. kr. — Tu imamo prav kratka premisljevanja za vsak dan v letu z dodanimi potrebnimi molitvami.

6. *Am Mutterherzen oder: Unsere liebe Frau von Lourdes und ihre Gegner.* Von Dr. Johann Ackerl, Chorherr des Stiftes St. Florian. Approbiert vom bischöfl. Ordinariate in Linz. Linz, 1898. Druck und Verlag des kathol. Pressvereines. 8°. Str. 420. Cena 1 gld. 60 kr. — Prva izdaja te knjige je imela naslov: »Unsere liebe Frau von Lourdes oder Wer hat Recht?« Ta knjiga se je razprodala skoro v 1 milijonu izvodov. Sedanja izdaja je dosti večja in zares pripravna knjiga. Pisatelj obdeluje v živahuem jeziku in na zanimiv način vse protiverske zmote od materijalizma do poslednjih Taxilovih sleparij in jih zavrača z ozirom na lurske čudeže. Pač res: eden čudež bi moral prepričati nasprotnike katoliške cerkve, kje je resnica: a v Lurdu jih je toliko! Pisateljev način je ob enem zanimiv, poučen in primeren, pa tudi originalen. Zato želimo iz srca, da bi se to delo tudi v drugi izdaji tako razširilo, kakor se je v prvi.

7. *Die Lehre vom Fegfeuer beleuchtet durch Thatfachen und Privatoffenbarungen* von P. Fr. X. Schoupe S. J. Aus dem Französischen übertragen von Pfarrer G. Pletl. Mit fürstbischöfl. Approbation. Brixen. Druck und Verlag von A. Weger's Buchandlung. 1899. 8°. Str. 324. Cena 2 gld. — Znani dogmatik P. Fr. X. Schoupe nam podaja tukaj ne samo dogmatični nauk o vica, ampak tudi razkladanje praktičnih posledic; zlasti pa pojasnjuje vse nauke z mnogimi zgodbami največ iz življenja svetnikov. Prav zaradi teh zgodeb je ta knjiga izredno zanimiva; kdor jo je vzel v roke, jo je pač tudi bral. Seveda imajo vse te dogodbe samo človeško verjetnost, vendar se prav lahko pripovedujejo tudi na prižnici, zato bo ta knjiga tudi pridigarjem služila prav dobro, ker naše ljudstvo jako rado sliši o vica in o molitvi za verne duše v vica. Ko bi bilo delo malo cenejše, imelo bi še več uspeha.

8. Što su Isusovec? Senj. Tisak i naklada T. Devčić & Comp. 1899. Str. 147. Cena? Ta knjižica je kratek, pa vendar tehten in vsestranski zagovor Jezusove družbe. Ob enem kaže tudi njen pomen, kaže, kako so o njej sodili papeži in kako svetniki. Kdor nima večjega dela o družbi Jezusovi, temu najtopleje priporočamo to pripravno knjižico, da se pouči o prijateljih in sovražnikih jezuitov.

9. Der katholische Student und seine Ideale. Eine Programmrede, allen deutschen Studenten an österreichischen Hochschulen gewidmet von Dr. Albert Ehrhard, o. ö. Prof. a. d. Univ. Wien. Verlag von Mayer & Comp. 1899. 8°. Str. 68. Cena 40 kr. — Novi, iz Würzburga poklicani profesor cerkvene zgodovine na dunajskem vseučilišču je imel dne 28. januarja tega leta v slovesnem zborovanju obeh katoliških vseučiliških društev, Avstrie in Rudolfine, govor, ki ga je izdal sedaj v tisku. Govor se giblje na akademskih tleh in ima tudi akademsko obliko; v nena za napredek v pravi kulturi in v vedi in kaže pomen katoliške vere in cerkve za napredek v visokošolsko delovanje.

10. Stellung und Aufgabe der Kirchengeschichte in der Gegenwart. Akademische Antrittsrede, gehalten am 13. Oktober 1898 von Dr. Albert Ehrhard, o. ö. Prof. der Kirchengeschichte an der k. k. Universität in Wien. Stuttgart. Jos. Roth'sche Verlagshandlung. 1898. 8°. Str. 42. Cena 60 kr. — Ta govor obdeluje cerkveno zgodovino 1. po njenem stališču v svetovni zgodovini, 2. po njenem stališču v bogoslovnih vedah, 3. po njenih lastnostih, ki so ji potrebne, da ustreza dolžnostim sedanjega časa. V poslednjem delu slika svoj vzor cerkvene zgodovine. Govor je lepo sestavljen,*) poln navdušenja za sv. cerkev. Novih mislij v njem nismo našli.

11. Geschichte der Slavenapostel Konstantinus (Kyrillus) und Methodius. Quellenmässig untersucht und dargestellt von Lic. Leopold Karl Götz, altkathol. Pfarrer in Passau. Gotha. Friedrich Andreas Perthes. 1897. 8°. Str. 272. Cena 3 gld, 60 kr. — Ta knjiga je pisana katoliški cerkvi neprijazno; kar je katoliškega, je pisatelju enostransko, neobjektivno, papeževa enciklika »Grande munus« je tendenciozna in nekritična; kar je v življenju sv. bratov ugodno katoliški cerkvi, to se v knjigi presukava. Obžalovati je, da zaradi tega ni moči knjige čitati z onim zanimanjem, s katerim bi se drugače Slovan rad lotil tako znamenitega predmeta. Sicer tudi nemški škofje, Metodovi nasprotniki, ne vzbujajo najlepših spominov: toda zgodovinski resnici se mora umakniti kakor narodna omejenost tako tudi verska sovražnost.

12. Die gnadenreiche Salbung des hl. Geistes in der siebenfachen Weihe des Priesters. Ein Büchlein für Weihelikandidaten und Priester. Gott dem hl. Geiste dankbar geweiht. Herausgegeben von Johannes Janssen, Priester der Gesellschaft des göttl. Wortes. 1898. Druck und Verlag der Missionsdruckerei, Steyl, postl. Kaldenkirchen (Rhld.). 12°. Str. 368. Cena knjižici v elegantni vezavi z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. — Ta knjižica je dogmatična, moralna in ascetična priprava za nižje in višje svete rede. Zato razpravlja o duhovskem stanu, o poklicu, o semenišču, o dolžnosti duhovnikov in posebej še o posameznih svetih

*) Jezik govornikov ima zares znanstven značaj. Kako trd je tak jezik za slovenska ušesa! Največ Slovencev niti ne slutijo, kako lep in pripraven jezik je slovenščina nasproti nemščini, ako kdo hoče pisati in govoriti v duhu slovenskem.

redih. V knjižici veje pravi »duh«, in ker je sestavljena tudi prav rabljivo, ni boljsega darila in berila za semeniščnika, kakor ta knjižica. Naj bi pomagala vzgojiti veliko dobrih mašnikov.

13. **Unterricht für Erstkommunikanten in vollständigen Katechesen**, geordnet nach den Lehren des in der Erzdiöcese Bamberg und den übrigen Bisthümern Bayerns eingeführten mittleren Katechismus der christ - katholischen Religion. Von Heinrich Hermann, Pfarrer. Mit Genehmigung des hochw. Erzbisch. Generalvikariates zu Bamberg. Donauwörth, 1898. Druck und Verlag der Buchhandlung L. Auer. 8°. Str. 171. Cena 45 kr. — V tej kateketično sestavljeni knjigi ni samo nauk o sv. Rešnjem Telesu, temveč tudi o milosti božji sploh, potem o sv. zakramentih, o sv. krstu, potem šele o sv. R. T. in naposled o sveti pokori. Kakih dogodeb za zglede ni v knjižici, pač pa vsestransko popolna razlaga. Kdor ima priliko, da lahko obširno poučuje za prvo sveto obhajilo, bo rabil knjigo prav koristno.

14. **Erklärung der Apokalypse des hl. Johannes**, des grossen Propheten von Patmos, von Kanonikus Dr. Aug. Rohling. o. ö. Professor der Exegese an der deutschen Karl-Ferdinands-Universität in Prag. Mit Erlaubnis. Zweite ergänzte Auflage. Verlag von Alexander Jarosch. Buchhandlung Iglau (Mähren) 1896. 8°. Str. 241. Cena 1 gld. 80 kr. — Našega pisatelja bi smeli imenovati specialisto v stroki prerokovanj in razodetij. Zares je tudi ta razlaga sestavljena na vzvišenem stališču svetovnega razvoja in zgodovine vesoljnega človeštva in je zato ne samo besedna razlaga, ampak še bolj pojasnjevanje zgodovinsko, dogmatično in modroslovno velikih svetovnih dogodkov in dob, sploh zgodovine sv. cerkve. Kdo ne ve, da je neizrekljivo težko dobro razlagati apokalipso! Ne segamo v natančnosti in ne sodimo, ali je Rohling vedno zadel pravo, a to je očitno, da je ta knjiga duhovito delo moža, kateremu je spoznanje resnice jako važna stvar.

15. **Philosophisches Jahrbuch**. Auf Veranlassung und mit Unterstützung der Görres-Gesellschaft unter Mitwirkung von Dr. Jos. Pohle, o. ö. Prof. a. d. Univ. zu Breslau und Dr. Jos. Dam. Schmitt, Prof. a. d. phil. theol. Lehranstalt zu Fulda herausgegeben von Dr. Constantin Gutberlet, Prof. a. d. phil. theol. Lehranstalt in Fulda. X. Band. Fulda. Druck und Commissions-Verlag der Fuldaer Actiendruckerei. 8°. Str. 472. Cena 5 gld. 40 kr. — Ta letnik ima znamenite članke ali čisto modroslovne ali pa take, ki se dotikajo tudi bogoslovja. V 1. vrsto spadajo n. pr. »Zur Controverse über bewusste und unbewusste psychische Acte«, »Inhalt der chemisch - physikalischen Atomhypothese«, »Ueber den Begriff der Auslösung und dessen Anwendbarkeit auf Vorgänge der Erkenntniss; v 2. vrsto spadajo: »Der Gottesbeweis des hl. Anselm«, »Zum Begriff des Wunders«, »Die Grundlage des Glaubens«, »Gewissheit und Evidenz der Gottesbeweise«. Poleg večjih člankov ima list ocene in poročila, pregled modroslovnih časopisov, pregled novih knjig in drobne stvari. Že nekaterokrat smo ta izvrstni modroslovni časopis priporočali čitateljem, in danes zopet nanj opozarjamo.

Dr. Fr. L.